

Bible. N.T. Luke. Limba

TAMPEN TALOHOI BA
YISOS KRAIST

TA BALO IN

LUK

BRITISH AND FOREIGN BIBLE SOCIETY
146 QUEEN VICTORIA STREET, LONDON, E.C.

1911

344046

MAY - 7 1929

CBUU

LI

TAMPEN TALOHOI BA YISOS KRAIST TA BALO IN LUK.

HUYA HA HO CEÑE 1.

1 Nona patan bia beboi bereñina ba bala macepi ma ka baliñ ba nio lania tia ka hucēaci ho kantu,

2 Nona patan binde talincandi beñ kantu, kabi ka materen ma bi'na basērin be beñ in bakawandin be ka tampa ta Kanu,

3 Wun lēhē yama helen, na patan yañ sogeria baliñ ba foma wulohoi kabi ka materen ma, ba baliye yina bante bante, Tiofilos bafunun ;

4 Kena yi koto tia ba ba baliñ ba patan yi taninio.

5 Ka maloko ma ka Herod, bāgu wo ka Yudia, bafodi wunondi kin kēn

nama na Sakaraias, ka humpo ho ka Abaiya; yereme wo kanama wo haci bōnda wo ka Arauna, kēn nama na Ilisabet.

6 Bin' bile betumbe ka Kanu, binde bohi sirani be in macepiñ mā ka Yehofa foma ma pañki bali.

7 Binde bohi ta haci, bali bafena ce Ilisabet boreke na wunde, binde bile betante naḥoñ.

8 Wun nioi, na wunde ni wali ba hufodi ka Kanu, ka maloko ma kanama ma,

9 Nona namu ba ka bafodi wo, huse-la ho kanama ha ba bilandi ka banka ba ka Yehofa ba toinia ḥoñḥo ba.

10 Fañka ho ka bia foma ni kuramne kabada ka maloko ma toinio ḥoñḥo ba.

11 Malika wo ka Yehofa toñinoko ka Sakaraias. Wunde koi ka hotomi ho ka bese ba ḥoñḥo ba.

12 Na kuci ni Sakaraias, wunde baniyo, kuyere bohi ni.

13 Kere malika wo cepi kanama,

Ba palo, Sakaraias ; maticeki ma kanda luyoi ; yereme wo kanda Ilisabet ko kie yina haci tali, yi ko tundu ni kēn ko Yon.

14 Yi ko bohi maloho lima in malēhicokō, bia beboi ko lēhicokō ka makio ma kanama ma.

15 Wunde ko niō womandi ka kuwañ ko ka Yehofa, wunde sa tie mampa yeki mampa matūne ; wunde ko tiñ in Yina Wokaši wo, hali ka foḷe ho ka nanda'ma.

16 Wunde ko sikiñ 'paci be ka Yisrēel beboi ka Yehofa Kanu nameñ.

17 Wunde ko kociokō ni ka yina wo in sembe ba ka Ilaiya, ba sila tatuguma ta ka bifandēñ ka npacieni be, in be mpuci ta ka funuñ ho ka betumbe be ; ba ñaliniokō bia be ka Yehofa.

18 Sakaraias cepi ka malika wo, Name na yañ kotiē bamba ? Yañ do tante nda, yereme'n wo, helen, wotante.

19 Malika wo mē, wunde cepi

kanama, Yan na Kēbriel wo koi kuwañ ko ka Kanu. Yan nindo ba ɓongila in yi, ba cepi yina macepi malohoi mama.

20 Neka, yi ko niɔ babobo, yi sa puñku ba ɓongila, hañ maloko ma baliñ bamba nioi, bali bafena ce yi ta ni lania tampeñ ta k'yañ. Ten ko niɔ ka maloko mabena.

21 Bia be siti Sakaraias, binde ni kaba na nambi wunde ka banka ba ka Kanu.

22 Na fuñ wunde, wunde puñki ta ba ɓongilicandi in binde ; binde kote ba na wunde patan kuca makucu ka banka ba ka Kanu, na kopiciki wunde bin', wunde nioi babobo.

23 Wun nioi, na paci maloko ma wali ba kanama ba ka bafodi wo, wunde ciñkiligi ka banka ba kanama ba ɓeñ.

24 Mafeni ma maloko mabena yereme wo kanama wo Ilisabet kuci fole, wunde roɓokoi señkelen bisohi, wunde cepi,

25 Nanan ni yama Yehofa ka maloko ma neki wunde yama, ba kukita bali bakulahu k'yan ka hucēaci ho ka bia.

26 Ka señkele wo ceñe bison wunte malika wo Kēbriel, wo nindo in Kanu ka meci ma ka Kalili ma domo Nasaret,

27 Ka bafun kēn nama na Mariemba, wo fato in Yusufu, ka humpo ho ka Dauda.

28 Malika wo bilandi ka banka ba, wunde cepi ka Mariemba, Mandi, yi ko kucu maloho lima, batimobali, Yehofa kin in yi.

29 Na kuci wunde ni, haibeto paloi hali ka maḥongoli ma kanama ma, wunde simokoi mbe kumañ ko-i.

30 Malika wo cepi kanama, Ba palo, Mariemba, bali bafena ce yi kuci nda matimobali ka Kanu.

31 Neka, yi ko kucu fole, yi ko kie haci tali, yi ko tundu ni kēn ko Yisḡs.

32 Wunde ko niḡ womandi, wunde ko doma Haci wo ka Wo kabigidi ;

Yehofa Kanu ko duñkuñ ni huyensi ho ka huɓagine ho ka fanda'ma Dauda.

33 Wunde ko kereñ ka bañka ba ka Yañkuba koi o koi; huɓagine ho kanama ha, huñ sa paci.

34 Mariemba cepi ka malika wo, Name na wun nie, na kote ta yañ kaiba?

35 Malika wo mē, wunde cepi kanama, Yina Wokaşi wo ko cucu yina, in sembe ba ka Wo kabigidi wo beñ ko yina mañkac: bena haci wo kanda wokaşi wo ko doma Haci wo ta Kanu.

36 Neka, Ilisabet, boreke na wunde, humpo hunte in Mariemba, wunde kuci haci tali ka fole ho kanama ha ka hutanta ho kanama ha: señkele wo na ceñe bison wunte.

37 Bali bafena ce tampa o tampa ta ñali ka Kanu teñ pañki ta sembe.

38 Mariemba cepi, Neka badoi wobonda wo ka Yehofa; kena wun ni o k'yañ nona tampa ta kanda ta. Malika wo ñali kanama.

39 Mariemba ñali ka maloko mabena, wunde kai ka keken konaseri yako yako, ka meci ma ka Yuda ;

40 Wunde bilandi ka banka ba ka Sakaraias, wunde man Ilisabet.

41 Wun nioi, na luye Ilisabet kuman ko ka Mariemba, malete ma nenokoi ka fole ho kanama ha. Ilisabet tin in Yina Wokasi wo.

42 Wunde yeli tampa ta kanama ta, wunde cepi, Yi tulio taduba huceaci ho ka bondani, in haci wo kanda wo tulio, helen, taduba.

43 Mbe yiki ba nioi k'yan, ba nanda wo ka Masala'n wo se k'yan ?

44 Neka, na bili kuman ko kanda ko ka ñaliha na k'yan, malete ma nenokoi ka fole ho k'yan ba maloho lima.

45 Taduba kin ka wo nie lania ; ba baliñ ba cepo wunde in Yehofa ba ko niõ.

46 Mariemba cepi, Hutuguma ho k'yan tunkunu Yehofa.

47 Yina wo k'yan lehiciki ka Kanu Batulun wo k'yan.

48 Bali bafena ce wunde patan neka matatinoko ma ka badoi wobonda wo kanama wo : neka, materen ma maloko mama tampo ta foma ko don yama batimobali.

49 Bali bafena ce Basembe wo patan niye yama balin bamandi ; ken nama na kasi.

50 Nkinikini ki kanama ki ki kin ka be palo ni ka tampo in tampo.

51 Wunde patan tonina sembe ka kubegi ko kanama ko ; wunde patan pankinandi masimoken ma ka be in tatuguma takaben.

52 Wunde patan tuhuca be in sembe ka tayensi ta kanamen ta, wunde patan natina beyeto be.

53 Wunde patan kuntuna bakontoen be ka muniki mulohoi ; wunde kanti sonigen be, binde ta kucu nta o nta.

54 Wunde patan mase badoi wo kanama wo Yisrael, na simokoi wunde ka nkinikini ki kanama ki ;

55 (Nona ɓɔŋgoli wunde ka bifa-nda'ntuiŋ be), ka Ibrahimama in ka humpo ho kanama ha koi o koi.

56 Mariemba nioi in Ilisabet moɓɓɔn ma seŋkeleŋ bitat, wunde ciŋkiligi ka baŋka ba kanama ba ɓeŋ.

57 Ilisabet batihe ba kia ; wunde ki haci tali.

58 Bitoini be kanama be in bia be kanama be luye na kuciyo wunde nkinikini kimandi in Yehofa ; binde lēhicɔkoi in wunde.

59 Wun nioi, ka mende ma ceŋe masoŋ matat, binde sē ka bilina bure ba ka hac'o ; binde tundu ni Sakaraias, kēn ko ka fanda'ma.

60 Nanda'ma cepi, Kuŋ ce ; wunde na Yoŋ.

61 Binde cepi kanama, Wa ka ka humpo ho kanda ha wo in kēn koŋko.

62 Binde toŋtoŋoŋ fanda'ma ka matubucucu, mbe kēn ko timo wunde ba tunda ni.

63 Wunde toŋtoŋoŋ ba kutagba,

wunde ɓali, Kēn nama na Yon. Binde foma ni kaba.

64 Yako foti ho kanama ha petoi in filin ho kanama ha pagiloi, wunde ɓongoli, wunde tuŋkunu Kanu.

65 Kuyere sē ka bia foma be turiandi in bin' : macepin ma foma ɓantiandi ka keken koŋaseri ka Yudia foma.

66 Bia foma be luye meŋ tie meŋ ka tatuguma ta kanameŋ ta, binde cepi, Name na haci wo nie? Huloŋgo ho ka Yehofa kin in wunde.

67 Sakaraias fanda'ma tin in Yina Wokaŋi wo, wunde cepi,

68 Taduba kin ka Yehofa Kanu wo ka Yisrēel ; bali bafena ce wunde patan kucuye bia be kanama be nkinikini, wunde patan binde bakiŋa.

69 Wunde patan natiniye mina Batuluŋ womandi ka baŋka ba ka Dauda badoi wo kanama wo.

70 Nona ɓongoli wunde ka toti ta ka banabin be kanama bekaŋi be cēbo-rondi,

71 Kentuma tulu ka be talokoi mina,
in ka talongo ta ka be doi mina foma ;

72 Ba kucuye bifanda'ntuin be
nkinikini, in ba simoko lahairi ba ka-
nama bakasi ba ;

73 Maɓin ma ɓini wunde ka fanda
ntu Ibrahima,

74 Ba fununa mina ka sembe ba ka
be talokoi mina, kentuma ni nin kubato
ka hutana palo ni,

75 Ka kasi in matumbu ka Kanu ka
si ba kantu foma.

76 Yi hac, yi ko doma banabi wo ka
Wo kabigidi wo : yi ko kocoko Masala
wo ba nalinioko bonoen ba kanama
ba ;

77 Ba dukuna bia be kanama be
hukoto ho ka huforo ka mapenio ma ka
haken be kanamen be,

78 Toko ba nkinikini kimandi ki ka
Kanu wo kantu, wan ba ka Kanu wo
kabigidi ko se kantu,

79 Ba dukuna wan ka be dooi ka
fincima in ka hunili ho ka hutuka, ba

taritok_o ñatai ña kantu ka ɓoñ_o ba ka matebeñ.

80 Haci wo boi, wunde ñindincoi hukot_o ka hutuguma ho kanama ha, wunde kin ka wula ba hañ malok_o ma sē ba toñinok_o naɓerekete ka Yisrēel.

HUYA HA HO CENE 2.

1 WUN nioi ka malok_o mabena, Okost_os Kaisar kuluñ, kena binde ɓali ñakēn ña ka bia be kafai do foma.

2 Maɓali malinki ma ka ñakēn ña ka bia, me'na cē kereñ Kairini_os ka Siria.

3 Bia be foma kai ba ɓala ñakēn ña kanameñ ña, wumo o wume ka meci ma kanama ɓeñ.

4 Yusufu, helen, wunde ñali ka Kalili, ka meci ma ka Nasaret, wunde kai ka Yudia, ka meci ma ka Dauda, ma domo Betlihem, bali bafena ce wunde kin ka bañka ba ka Dauda in humpo ho ka wunde, Dauda,

5 Ba bala kēn ko kanama in kēn ko ka Mariemba, yereme wo kanama wo fati wunde, wo in fole hocēwe.

6 Wun nioi, na bin' kende, wunde batihe ba kia.

7 Wunde ki haci tali wo kanama wo mayon, wunde fulucucu ni ka mulimbi, wunde tali ni ka kubinti, bali bafena ce binde bohi ta yikia.

8 Batolin-taken be kin ka keken kobena, binde kin ka naboli na, binde siti ndasin ki fuye.

9 Neka, malika wo ka Yehofa se kanamen, yiki ba ka Yehofa penkandi bin' ; binde paloi hali.

10 Malika wo cepi kanamen, Ban palo ; nekan, yan sisiye bena macepin ma ka maloho lima mamandi, ma nio ka bia foma.

11 Batulun wo Kraist Masala wo kio fe kanden ka meci ma ka Dauda.

12 Madenici tenke me'na ma kanden ; ben ko penki malete ma fulucuoi ka mulimbi, wunde nioi ka kubinti ko.

13 Yako yamañ ba kariana nioi in malika wo, binde tunkunu Kanu, binde cepi,

14 Non Kanu wo kabigidi kucu yiki, non mateben niƚ kafai do hucēaci ho ka bia be timi ni.

15 Wun nioi, na ñali maliken be kanamen ba ka kariana, batolin-taken be cepiandi, Min kaian kauñka ka Betlehem, ba kuca bali ba ñanandi ba, ba toninokoi mina Kanu ba.

16 Binde kai kende yako, binde penki Mariemba in Yusufu in malete ma ñoloi ka kubinti.

17 Na kuci binde wun, binde bununu macepi ma cepo binde ba haci wo.

18 Binde foma be luye men binde ni kaba ba balin ba cepo binde in batolin-taken be.

19 Kere Mariemba ñalan balin ba foma, wunde simokoi ben ka hutuguma ho kanama ha.

20 Batolin-taken be cinkiligi, binde ni Kanu yiki, binde soli ni ba balin ba

foma ba patan bin' luya in ba kuca bin', nona cepo binde.

21 Na patan menden mason matat dañandi ba bilina haci wo ka bure ba, kēn nama na domo Yisōs, ko tundo in malika wo, wunde ta nie seketio foḷe.

22 Na dañandi menden ma mame-tinoko ma kanama ma nona sirañ wo ka Musa, binde diñi ni ka Yerusalem ba duñkuna ni ka Yehofa,

23 (Nona ɓalo meñ ka sirañ wo ka Yehofa, sakatala o sakatala wo peti kiti ba, wunde ko doma wokaši ka Yehofa),

24 In ba fuñuna saraka nona cepo ka sirañ wo ka Yehofa, Taroto tale tambo kukuni bile bepaciñ.

25 Neka, yapo ka Yerusalem, kēn nama na Simion; yapo wobena wotumbe, wunde paloi Kanu, wunde lumbi ba mamoinoinoko ma ka Yisrēel. Yina Wokaši wo cucoi ni.

26 Yina Wokaši wo toñini ni na

wunde sa tuku hañ wunde patan kuca Kraist wo ka Yehofa.

27 Yina wo ni niñ ba wunde sa ka bañka ba ka Kanu: na bilici Yusufu in Mariemba haci wo Yisōs, ba niye niñ nona namu ba ka sirañ wo,

28 Simion lēte ni, wunde tuñkunu Kanu, wunde cepi,

29 O Masala, yi peñ badoi wo kanda kena wunde kai ka matebeñ, nona tampa ta kanda ta:

30 Ba taya ta k'yañ ta patan kuca huforo ho kanda ha,

31 Ho patan yi ñalinioko ka tampo ta foma;

32 Wañ ba ba moliye Bakafrin be in yiki ba ka bia be kanda be Yisrēel.

33 Yusufu in nanda haci wo ni kaba ba baliñ ba ñongilo ba wunde.

34 Simion tulu binde taduba, wunde cepi ka nanda'ma Mariemba, Neka, haci wo kio ba mawoci ma in ba mañali ma ka Biyisrēel beboi; in ba madenici tenke ma bañino;

35 Tia sasiko ko sari hutuguma nda ha heleñ; kena masimokoen ma ka tatuguma taboi ma ko kucuye.

36 Anna banabi wobonda, haci bonda wo ka Fanuel, ka humpo ho ka Aşer; wunde tanti wumandi, wunde doñoi in wanda'ma tanina tason tale mafeni ma hubeto nama ha;

37 Babora na wunde, wunde ceñ tanina kōhi kason katat in tanañ, wunde boniki ta banka ba ka Kanu, wunde ni Kanu kubato, wunde bohi suñ, wunde ni kuramne fato in fuye.

38 Wunde sē ka maloko mabena, wunde kalañañ Kanu, wunde bongoli ba haci wo ka bia foma be lumbe ba mabakañ ma ka Yerusalem.

39 Na patan binde nia baliñ ba foma nona sirañ wo ka Yehofa, binde ciñki-ligi ka Kalili ka Nasaret, meci ma kanameñ ma beñ.

40 Haci wo boi, wunde kahi koto, wunde tiñ in funuñ: makucuye ma ka Kanu kin in wunde.

41 Bia be kanama be kai ka Yerusalem hunina o hunina ka mapeñkandi ma ka mañañandi ma.

42 Na tanti wunde mołoñ ma tanina kōhi in tale, binde kai ka Yerusalem nona namu ba ka mapeñkandi ma.

43 Na ðañandi mendeñ ma, na ñali binde ka Yerusalem, hac'o Yisōs poi mafeni; Yusufu in Mariemba ta wun koto.

44 Kere binde simeki ba na wunde kin ka bitoini be kanama be, binde kai ka kubias maliñ mante, binde neki ni ka hucēaci ho ka bia narneñ be in bitoini nameñ be:

45 Na ta binde kucu ni, binde ciñkiligi helen ka Yerusalem ka nekia niñ.

46 Wun nioi, na ðañandi mendeñ matat, binde kuci ni ka bañka ba ka Kanu, wunde ðoñoi ka hucēaci ho ka karimokoen be, wunde kie binde kuluha, wunde toñtoñoñ binde taḃeḃe.

47 Be luye ni foma binde ni kaba

ka hukoto ho kanama ha in ka mamē ma kanama ma.

48 Na kuci binde ni, binde ni kaba : nanda'ma cepi kanama, Hacı, mbe ba yi ni mina wun? Neka, yañ in fanda min neki yina in nkinikini.

49 Wunde cepi kanameñ, Ba mbe ba bēn neki yama? Bēn kota yañ bohin hunia wali ba ka Fanda'n?

50 Binde kote ta macepi ma cepi wunde kanameñ.

51 Wunde tati in binde, wunde sē ka Nasaret; wunde mpucoi binde : kere nanda'ma nalañ macepiñ ma foma ka hutuguma ho kanama ha.

52 Yisōs nindincoi funuñ, wunde boi, wunde na batimobali ka Kanu in bia.

HUYA HA HO CEÑE 3.

1 KA hunina ho ceñine kōhi in tasōhi ka huḅagine ho ka Taibirios Kaisar, na kereñ Pontios Pailat ka Yudia,

Herod wunde na ɓagu wo ka Kalili, in wenda'ma Filip wunde na ɓagu wo ka keken ko ka Aituria in Trakonaitis, Laisenias wunde na ɓagu wo ka Abilini,

2 Annas in Kaiafas binde na bafodini bemandi be, tampa ta Kanu sē ka Yon haci tali wo ka Sakaraias ka wula ba.

3 Wunde sē ka keken ko foma ko peñkandi ka Yordan, wunde ni kawandi ka kubaptisum kena bin' ni tubu ba mapenio haken ;

4 Nona ɓalo wun ka kutagba ko ka tampeñ ta ka Isaia banabi wo, wo cepe, Tampa ta ka bakuluñ ka wula ba, teñ cepi, Naliniokon ɓonɔ ba ka Yehofa, tumbunañ ɓonɔen ba kanama ba.

5 Mayoñ o mayoñ ko tin, hubigidi o hubigidi, kuseri o kuseri ko tatina ; kata kakondoko ko tumbuna, ɓonɔen banañokitinokiti beñ ko pūliki.

6 Nakoto foma ko kucu huforo ho ka Kanu.

7 Beñ cepi na wunde ka fañka ho

fuñe ba nio kubaptais kanama, O humpo ho ka ñamō, ñka na mañi bēna ba tara ka matūñ ma se ma?

8 Cimañ mucin mu ceñe mani-tubu, bañ tereñ ba cepiokō, Min kin Ibrahima ma fanda ntu : ba yañ cepi bēna, Kanu punki ba yontinina npaci ba Ibrahima ka taraka ta.

9 Kauñka kubap ko deño nda ka lanta ba ka ñaien ña ; wuna kuien o kuien ko ta cin mucin mulohoi kuñ ko luca, kuñ ko yela ka bui bu.

10 Bia be toñtonon ni, binde cepi, Name na min ni ?

11 Wunde mē, wunde cepi kanameñ, Wo in yaben bale, kena wunde ñki wo bohi ta ; wo in muton, kena wunde ni helen wun.

12 Beñ sē na helen babohin-kutuñ-kuñ-ko ba nio kubaptais, binde cepi kanama, Karimokō, name na min ni ?

13 Wunde cepi kanameñ, Bañ toñtonon kutuñkuñ molon ma dañandi ma bēn cepo.

14 Bakurubani be helen̄ tontōnōn̄ ni, binde cepi, Name na min ni? Wunde cepi kanamen̄, Bañ ni wa yañfa, bañ cucu wa bambui, wun ceñ bēna ba kutuñkuñ ko kanden̄.

15 Na cuci bia be lima, bin' foma simokoi ka tatuguma ta kanamen̄ ta ba Yon, mene wunde na Kraist wo hon̄ wunde ce.

16 Yon mē, wunde cepi kanamen̄ foma, Yan na ni bēna kubaptais ka mandi; kere wo sē wo wunde dañandi yama ka sembe, nkalen̄ ki ka dagbaleñ be kanama be, yañ ceñi ta ba pagila kin: wunde ko ni bēna kubaptais ka Yina Wokaši wo in bu:

17 Wunde bohin kuboñka ko ka hulōngō ho kanama ha, wunde ko fuku pakala ba naḅarañ ka huḅēti ho kanama ha, wunde ko ti beñ ka kufuñkuñ ko kanama ko; kere bawē wunde ko toini ka bui bu sa dōmō.

18 Wunde mañi, wunde ni bia be kawandi wuloñhoi.

19 Kere na pindo Herod ɓagu wo in Yon ba Herodias yereme wo ka Filip wenda Herod, in ba baliñ batonkoi foma ba patan Herod nia,

20 Wunde nindinci helen beñ foma, wunde ti Yon ka yēli.

21 Na patan bia be nio kubaptais foma, Yisṣ nio helen kubaptais, na ni wunde kuramne kutaihine ko petoi,

22 Yina Wokaṣi wo cucoi ni, Yina wo kin koṭo nona huroto, tampa fuñ kariana, teñ cepi, Yin do Haci'n wo timo yañ; yi lēhēn hutuguma ho k'yañ.

23 Na tereñ Yisṣ ba cepa kawandi, wunde ceñ moḷon ma tanina koḥi katat, bia be simokoi wunde na haci wo ka Yusufu, haci wo ka Hēli,

24 Haci wo ka Mattat, haci wo ka Lifai, haci wo ka Melki, haci wo ka Yammai, haci wo ka Yusufu,

25 Haci wo ka Mattataia, haci wo ka Ēmos, haci wo ka Nēhum, haci wo ka Esli, hac^l wo ka Nakkai,

26 Haci wo ka Mēat, haci wo ka

Mattataia, haci wo ka Semein, haci wo ka Yosek, haci wo ka Yoda,

27 Haci wo ka Yoenan, haci wo ka Risa, haci wo ka Sērubbabel, haci wo ka Sialtiel, haci wo ka Niri,

28 Haci wo ka Melki, haci wo ka Addi, haci wo ka Kosam, haci wo ka Elmēdam, haci wo ka Er,

29 Haci wo ka Yose, haci wo ka Eliiser, haci wo ka Yorim, haci wo ka Mattat, haci wo ka Lifai,

30 Haci wo ka Simion, haci wo ka Yuda, haci wo ka Yusufu, haci wo ka Yonam, haci wo ka Ilaiakim,

31 Haci wo ka Milia, haci wo ka Menna, haci wo ka Mattata, haci wo ka Nētan, haci wo ka Dauda,

32 Haci wo ka Yesi, haci wo ka Obed, haci wo ka Boas, haci wo ka Salmon, haci wo ka Neşon,

33 Haci wo ka Amminadab, haci wo ka Arni, haci wo ka Hesron, haci wo ka Pires, haci wo ka Yuda,

34 Haci wo ka Yañkuba, haci wo

ka Işaka, haci wo ka Ibrahim, haci wo ka Tira, haci wo ka Nehor,

35 Haci wo ka Sirok, haci wo ka Ru, haci wo ka Pilek, haci wo ka Iber, haci wo ka Şila,

36 Haci wo ka Kēnan, haci wo ka Arfaksad, haci wo ka Şem, haci wo ka Noa, haci wo ka Lēmek,

37 Haci wo ka Mitusila, haci wo ka Inok, haci wo ka Yēred, haci wo ka Mahēlēliel, haci wo ka Kēnan,

38 Haci wo ka Inos, haci wo ka Set, haci wo ka Adam, haci wo ta Kanu.

HUYA HA HO CEÑE 4.

1 NA tiñ Yisos in Yina Wokaşi wo, wunde ñali ka selu wo ka Yordan, wunde taritoko in Yina wo ka wula ba.

2 Mendeni kōhi kanañ, wunde tigo in Sētani. Ka mendeni mabena wunde tomi ta nta o nta: na dañandi meñ, wunde kaho konto.

3 Sētani cepi kanama, Mene yin do Hacı wo ta Kanu, cepi huraka ho kena huñ sikiokō hudege.

4 Yisōs mēye ni, wunde cepi, Wun ɓalo, Wun ka doromañ ka hudege na wa niō.

5 Sētani duñkucoi ni ka kuseri koto-gie, wunde toñini ni taɓagine ta kafai do foma ka matiñki hante.

6 Sētani cepi kanama, Yañ ko yina duñkuñ sembe ba foma in yiki babena: bali bafena ce beñ na talincando k'yañ; ka wumo o wume wo timo yañ, yañ ko duñkuñ beñ.

7 Wuna mene yi ko ni yama kubato, yi ko kucu beñ foma.

8 Yisōs mē, wunde cepi kanama, Wun ɓalo, Kena yi ni Yehofa Kanu wo kanda yiki, kena yi ni niñ kubato wunde wuntiñ pe.

9 Sētani diñi ni ka Yerusalem, wunde kie ni katinti ka bañka ba ka Kanu, wunde cepi kanama, Mene yi na Hacı wo ta Kanu, yelokō kapoti:

10 Wun ɓalo, Wunde ko cepi mali-
ken be kanama ba ñalina yina :

11 Binde ko yina tali ka taloṅgo ta
kanamen ta, tambo yi tūn kutai ko
kanda ko ka huraka.

12 Yis̄os mē, wunde cepi kanama,
Wun cepo, Ba tigi Yehofa Kanu wo
kanda.

13 Na patan ni Sētani tiga, wunde
ñali ka Yis̄os hañ maloko mafena.

14 Yis̄os ciñkiligi ka Kalili ka sembe
ba ka Yina wo: mabuñunu ma kanama
ma buñunuoi ka keken kobena foma.

15 Wunde tanani ka bankeñ ba ka
Kanu, binde foma ni niñ yiki.

16 Wunde sē ka Nasaret, ka diñko
wunde : wunde bilandi ka banka ba ka
Kanu ka Kati wo, na bare wunde nia,
wunde koi ba nia karañ.

17 Kutagba ko ka banabi wo Isaia
talincando kanama. Na patan wunde
pepelina kutagba ko, wunde kuci ka
ɓalo meñ,

18 Yina wo ka Yehofa cucin yama,

bali bafena ce wunde patan yeta yama ba cepa kawandi ka bamoneñ be ; wunde nindi yama ba bakina bakende-birin, ba peta taya ta ka be mankoi tayeñ be, in ba dukuna huforo ka be buruburunoi in yolonkoeñ,

19 Ba cepa hunina holohoi ka Yehofa.

20 Wunde fulu kutagba ko, wunde talincandi kun helen ka wo mase ni, wunde donoi. Be ka banka ba ka Kanu foma neki ni natin.

21 Wunde tereñ ba cepa kanameñ, Fe mabali mama patan nio ka naliha na kanden.

22 Bia be foma kie ni naliha, binde ni kaba ka tampeñ talohoi ta fun ka foti ho kanama ha : binde ton-tonon, Haci wo ka Yusufu wunde ce wo ?

23 Wunde cepi kanameñ, Tia ben ko yama cepi nboro kiñki, Bapulu, petinoko : bali o bali ba luye min ba nio ka Kafarneom, nia helen ben ka keken ko kanda.

24 Wunde cepi, Tia yañ cepi bēna, Banabi o banabi ta yeroko ka kekeñ ko kanama ko beñ.

25 Kere yañ cepi bēna tia, Baborani beboi ka Yisrēel ka malokoēñ ma ka Ilaiya, na mañkoi kutaihine ko molon ma tanina tatat in señkeleñ bison wunte, na nioi konto komandi ka kekeñ ko foma;

26 Ilaiya ta ninda ka wunte wo kanameñ, yokon ka babora ka Sarepta, meci ma ka Saidon.

27 Batimoēñ beboi ka Yisrēel ka maloko ma ka Ilaiša banabi wo; wa ka hucēaci ho kanameñ wo metinio yokon Nēaman wo ka Siria.

28 Be ka banka ba ka Kanu foma, na luye binde baliñ bamba, binde tiñ matñ.

29 Binde ñali, binde fuñucu ni ka meci ma, binde kati ni ka kuyeri ko ka kuseri ko, ka kio meci ma kanameñ, kena binde banti ni nafēlin.

30 Kere Yisōs dañandi ka hucēaci ho kanameñ, wunde kai.

31 Wunde tati ka Kafarneom, meci ma ka Kalili. Wunde tanani binde ka Kati o Kati :

32 Binde ni kaba ka matanani ma kanama ma: bali bafena ce tampa ta kanama ta bohin sembe.

33 Hailaṅḅo kin ka baṅka ba ka Kanu wo in wali wotoṅkoi ; wunde yēli tampa naliu,

34 Wunde cepi, E! mbe bali ba min in yi, Yis̄os wo ka Nasaret? yi sē ba kora mina? Yaṅ koteṅ yina; yin do Kaṣi wo ka Kanu.

35 Yis̄os pindi ni, wunde cepi, Kontoko, fuṅa kanama. Na lopicandi ni wali wo hucēaci ho kanameṅ, wunde fuṅ kanama, wunde ta ni niṅ nta.

36 Binde foma ni kaba, binde ḅongi-licandi, binde cepi, Mbe tampa tanta? bali bafena ce wunde pindi nbaliṅ betoṅkoi ka sembe in hupuṅka, binde fuṅ.

37 Mabuṅunu ma kanama ma buṅunuoi kame o kame ka kekeṅ kobena.

38 Wunde ñali ka bañka ba ka Kanu, wunde bilandi ka bañka ba ka Saimon. Tono wo ka Saimon, koto ko kanama ko toroni; binde ticeki Yisos ba wunde.

39 Wunde turie ni, wunde pindi ntürnañ ki; kin pe ni: wunde ñali yako, wunde mase binde.

40 Na kai kañ wo, bia foma be bohe batürnani be ka ntürnani kifakiandi binde sisi bin' ka Yisos; wunde cuci binde talongo ta kanama ta ka wunte wunte, wunde pētini binde.

41 Nbalin fuñ ka bia beboi, binde yēli tampeñ, binde cepi, Yi na Kraist Haci wo ta Kanu. Wunde pindi binde, wunde mē ta ba binde boñgila, bali bafena ce binde koteñ wunde na Kraist wo.

42 Na putoi kañ wo, wunde ñali kende, wunde kai ka nayeññ: bia be dēti ni, binde sē kanama, binde yikiñ ni ken' sa mañ ñali kanameñ.

43 Wunde cepi kanameñ, Yokoñ yañ

cepi kawandi ba huɓagine ho ka Kanu ka meciñ mafena helen : bena nindo yañ.

44 Yis̄os cepi kawandi ka bañken̄ ba ka Kanu ka Kalili.

HUYA HA HO CEÑE 5.

1 WUN nioi, na bia be noṭoci Yis̄os ba luya tampa ta ka Kanu, wunde turie ka selu wo ka Kēnnēsaret ;

2 Wunde kuci ɓēluin̄ bale ba turie selu wo : batitini be fun̄ kende, binde lūi yalen̄ ba kanamen̄ ba.

3 Wunde bilandi ka ɓēlu bante ba ka Saimon, wunde ticeki ni ba noṭa ɓēlu ba wuyēti. Wunde doñoi, wunde tanani fañka ha.

4 Na patan Yis̄os ɓoñgila, wunde cepi ka Saimon, Noṭa ka suñoi ka, tia yalen̄ ba kanden̄ ba titia fēni be.

5 Saimon mē, wunde cepi kanama, Karimoḳo, min digidigin̄ napiripiri, min

ta bohi nta: kere tōko ba tampa ta kanda ta, yañ ko ti yalen̄ ba.

6 Na patan binde nia wun, binde bohi fēni beboi hali, hañ yalen̄ ba kanamen̄ ba tēnkandi.

7 Binde kapticiki bitoini namen̄ ka bēlu bafena, kena binde sē ba mase binde. Binde sē, binde tiñini bēluin̄ bale hañ beñ tereñ ba muluco.

8 Na kuci wun Saimon Pitar, wunde mpucoi ka taḅun̄ ta ka Yisōs, wunde cepi, Pena yama, O Masala, ba yañ do bahake.

9 Wunde ni kaba in be in wunde foma ba maboi ma ka fēni be kuci binde be :

10 Nin na helen̄ Yēmi in Yon npaci tali be ka Sebidi, bitoini be ka Saimon. Yisōs cepi ka Saimon, Ba palō; mafeni mabena yi ko titi bia.

11 Na patan binde loṣa bēluin̄ ba kanamen̄ ba katinti, binde pei mun foma, binde limi Yisōs.

12 Wun nioi, na nioi wunde ka meci

mafena, neka hailaṅḅo wo in timo; na kuci wunde Yis̄os, wunde mpuc̄oi ka huyēti ho kanama ha, wunde ticeki ni, wunde cepi, Masala, mene yi mē, yi puṅki ba metina yama.

13 Wunde tumbuṅ huloṅgo ho kanama ha, wunde labiki ni, wunde cepi, Yaṅ mē : niō yin do mete. Yako timo ba fuṅ ni.

14 Wunde cepi ni ken' sa maṅ cepi wa o wa : ka, toṅinoko ka bafodi wo, fuṅuna nta ba mametinio ma kanda, nona cepi Musa, ba masēri kanameṅ.

15 Kere mabuṅunu ma kanama ma nindincoi buṅunio kame o kame : faṅka homandi koṅmandi ba luya ni in ba binde pētinio ka ntūrnanani ki kanameṅ ki.

16 Wunde ṅali kende, wunde k̄ai ka wula ba, wunde ni kuramne.

17 Wun nioi ka maloko mante, na wunde tanani, Bifarisi be in karimoko-
eṅ be ka siran wo ṅali ka meci o meci
ka Kalili, ka Yudia, in ka Yerusalem,

binde dōnoi wuturie kende: sembe ba ka Yehofa kin in wunde ba pētinia binde.

18 Neka, bia be sisi hailaṅḅo wo tīnkioi ka kuwata: binde ḅereṅṅ ba bilica ni, ba tala ni ka Yisōs.

19 Na kuca binde ḅoṅḅo ba ba bilica ni, bali bafena ce faṅka ha a boi, binde dūṅkoi ka baṅka ba katinti, binde tuhucu ni kapoti ka hucēaci ho ka bia be ka Yisōs.

20 Na kuci wunde malania ma kanameṅ, wunde cepi kanama, Papa, hakeṅ be kanda be penio.

21 Bifarisi be in karimōkōeṅ be tereṅ ba ḅoṅgīlicandi, binde toṅtoṅoṅ, Nka tubuciki Kanu? Nka puṅku ba penia hakeṅ yokoṅ Kanu pe?

22 Na kote Yisōs masimōkōeṅ ma kanameṅ ma, wunde mē, wunde cepi kanameṅ, Mbe ba simōkoi bēn ka tatuguma ndeṅ?

23 Mbe ba ṅenoi ba cepa, Hakeṅ be kanda be penio; hoṅ ba cepa, Nali, ka?

24 Kere kena bēn koto ba na Haci

wo ka wa kin sembe kafai do ba penia haken (wunde cepi ka wo tiñkioi wo), Yañ cepi yina, Nali, seketa kuwata ko kanda ko, ka ka banka ba kanda ba.

25 Yako wunde nali hucēaci ho kanamen, wunde seketi muwoli mu kanama mu, wunde kai kanama ka banka, wunde ni Kanu yiki.

26 Binde foma ni kaba, binde ni Kanu yiki, binde kaho kuyere, binde cepi, Min patan kuca baliñ bakaben fe.

27 Mafeni ma baliñ bamba Yisōs nali kende, wunde kuci babohi-kutuñkuñ-ko, kēn nama na Lifai, wunde doñoi ka tuñkuni bin' kutuñkuñ ko, wunde cepi kanama, Lima yama.

28 Wunde pei mun foma, wunde nali, wunde limi ni.

29 Lifai ni niñ fanta homandi ka banka ba kanama ba : fañka homandi ho ka babohin-kutuñkuñ-ko in bia binondi, bin' doñoi kata bante ka toma.

30 Kere Bifarisi be in karimokoen be kanamen ñongilokoi ba bakarandeni be

kanama, binde cepi, Mbe ba bēn tomi, bēn tie in babohin-kutuñkuñ-ko in bahakeñ be?

31 Yisōs mē, wunde cepi kanameñ, Be pētoi timo ta bapulu ; yokoñ batūr-nani be.

32 Yañ sē ta ba yoñina betumbe be, kere bahakeñ be ba nia tubu.

33 Binde cepi kanama, Bakarandeni be ka Yon bariñ boha suñ, binde ni kuramne ; nin na helen bakarandeni be ka Bifarisi be ; kere be kanda be, binde toñ, binde tie.

34 Wunde cepi kanameñ, Bēn puñki ba nia npaci be ka hukuñko ho ka badeño bohi suñ na badeñ wo in binde?

35 Kere maloko ma ko sē, na badeñ wo bonoko ka binde, ka maloko mabena binde ko bohi suñ.

36 Wunde cepi helen bin' nboro ; Wa ka wo saiañ yaba bañama ba bapa ka yaba baboro ; tambo wunde cēci bañama ba, betere woñama temandi ta in baboro.

37 Wa ka wo ti mampa mañama ka tatoro taboro; tambo mampa mañama ko saian tatoro ta, mampa ma ko salino, tatoro ta ko cēcio.

38 Yokoñ mampa mañama tio ka tatoro tañama, mampa ma in tatoro ta ko cēcio.

39 Mene wa patan tia mampa maboro, wunde sa timo mañama: ba wunde cepi, Maboro ma hita.

HUYA HA HO CENE 6.

1 WUN nioi ka Kati wo, Yiso kerinandi ka dunbuiñ ba ka tañki; bakarandeni be kanama be tiñki tañki ba, binde sokosokoñ beñ ka talongo ta kanameñ ta, binde toñ.

2 Binondi be ka Bifarisi be cepi kanameñ, Mbe ba bēn ni ba tumbe ta ba nia ka Kati wo?

3 Yiso mē, wunde cepi kanameñ, Bēn nie ta he karan na ni Dauda, na kaho wunde konto in be in wunde;

4 Na bilandi wunde ka banka ba ka Kanu, wunde seketi tadege tatonini, wunde ton, wunde dunƙun helen ka be in wunde; ten lehē ta ba toma yokon ba bafodini be pe?

5 Wunde cepi kanamen, Hacı wo ka wa wunde na Fanda wo ka Kati wo.

6 Wun nioi helen ka Kati wufena, Yisus bilandi ka banka ba ka Kanu, wunde tanani: hailanbo kende, huloŋgo nama hotomi hotuke.

7 Karimokoen be in Bifarisi be neki ni, mene wunde ko petini ka Kati wo; kena binde nin cucun bali.

8 Kere wunde koten masimokoen ma kanamen, wunde cepi ka wo in huloŋgo hotuke, Nali, ko huceaci ho kantu. Wunde nali, wunde koi.

9 Ben cepi na Yisus kanamen, Yan ko bēna ton-tonon bali bante; Wutumbe ka Kati wo ba nia wulohoi hon ba nia wutonkoi? ba tuluna si hon ba cēcia ben?

10 Wunde penkiniandi bin' taya

foma, wunde cepi ka hailaṅḅo, Tumbuna hulḅḅo ho kanda. Wunde ni wun: hulḅḅo nama ha pētino nona hohunte ha.

11 Binde tiñ matũñ ; binde ḅḅngilicandi ba na binde ni Yisḅ na.

12 Wun nioi ka mendeñ mabena, Yisḅ duñkoi ka kuseri ko ba nia kuramne ; wunde furi napiripiri ba nia kuramne ka Kanu.

13 Na putoi kañ, wunde yoñoñ bakarandeni be kanama be : wunde yeti hucēaci ho kanameñ kḅhi in bile, be domi wunde Bañindoni ;

14 Saimḅ wo tundu wunde helen kēn ko Pitar, Andru wenda'ma, Yēmi in Yon, Filip in Bartolḅmu,

15 Matiu in Tomas, Yēmi haci wo ka Alfis, Saimḅ wo domo Sēlot,

16 Yudas wenda Yēmi, in Yudas Iskariot, bayañfa na wunde ;

17 Wunde tuhu in binde, wunde koi ka huduñḅu ha, yamañ ba ka bakarandeni be kanama be kende, in fañka

homandi ka bia be ñali ka Yudia foma, ka Yerusalem, in ka kekeñ ko ka Tair in ka Saidon ko turie selu wo, be sē ba luya ni in ba pētiniō ka ntūrñani ki kanameñ ki ;

18 Be setiniō in nbaliñ betonkoi pētiniō.

19 Fañka ha foma dēti ba labiki ni : bali bafena ce sembe fuñ kanama, beñ pētini binde foma.

20 Wunde ñatañ taya ta kanama ta ka bakarandeni be kanama be, wunde cepi, Taduba kin kandeñ, bēn do bamoñeñ : bali bafena ce bēn bohin huḅagine ho ka Kanu.

21 Taduba kin ka bēn do kaho konto kauñka : bali bafena ce bēn ko ceñe. Taduba kin ka bēn do boki kauñka : bali bafena ce bēn ko feti.

22 Taduba kin kandeñ, mene bia tambo bēna, binde cancinandi bēna, binde yētiñ bēna, binde fuñucu ñakēñ ña kandeñ ñatonkoi, toko ba Haci wo ka wa.

23 Lēhicokōn ka malokō mabena, kamañ ba maloho lima: bali bafena ce kutuñkuñ ko kanden ko a boi kariana: ba nin na ni bifanda'meñ be ka banabiñ be.

24 Kere mone kin kanden bēn do sonigen! bali bafena ce bēn patan kuca mamomoinokō ma kanden.

25 Mone kin ka bēn do ceñine kauñka! bali bafena ce bēn ko kaho kontō. Mone kin ka bēn do feti kauñka! bali bafena ce bēn ko yuñ tayēti, bēn ko boki.

26 Mone kin kanden, mene bia foma cepiye bēna wuloñhoi! bali bafena ce nin na ni bifanda'meñ be ka banabiñ bebambui.

27 Kere yañ cepi bēna be luye, Timoen be talokoi bēna, niañ wuloñhoi ka be tambo bēna,

28 Tuliañ be yagi bēna taduba, niañ kuramne ba be ni bēna wutoñkoi.

29 Ka wo fañe yina ka huwuri hunte, siliya ni helen hopoi ha; wo kuñkite

mumañkicokò mu kanda, ba bañinie ni yaba ba kanda ba helen.

30 Duñkuna wumo o wume wo laici yina ; wo kukite yina murani mu kanda ba nda toñtonon ni ba mun.

31 Nona timo bēn ba bia bēna nia, niañ helen wun nene ka binde.

32 Mene bēn timo be timo bēna, mbe kukalañañ ko bēn beñ kuci ? hali bahaken be timo be timo binde.

33 Mene bēn ni wuloñhoi ka be ni bēna wuloñhoi, mbe kukalañañ ko bēn beñ kuci ? hali bahaken be ni wun.

34 Mene bēn toñhoñ bia murani, bēn simeki ba kuca mun helen, mbe kukalañañ ko bēn beñ kuci ? hali bahaken be helen toñhoñ ka bahaken ba kuca helen yokon babena.

35 Timoen be talokoi bēna, niañ wuloñhoi, toñhinañ, ba ni sobiñ ba mun ; bēn ko kucu kutuñkuñ komandi, bēn ko niò npaci be ka Wo kabigidi wo : ba wunde ni wuloñhoi ka be kaliñini ta in ka betonkoi be.

36 Kucuyañ bia nkinikini, nona Fanda wo kanden helen kucuye bēna nkinikini.

37 Bañ kōnsoñōñ, bēn sa kōnsinina : bañ tūnkini, bēn sa tūnkino : peniañ, bēn ko penia :

38 Duñkunañ, bēn ko duñkuno, mutubuci mulōhoi, mudidiñ, muyigiyi-giñ, muḅucoi, mu'na bia bēna duñkuni. Mutubuci mu bēn tubuciye bia, mu'na helen bēn tubucio.

39 Wunde ḅoñgoli nḅoro kanameñ, Wo mañkoi taya ko puñku ba taritoko wo mañkoi taya ? binde bile sa ñoci ka maḅoñḅodu ?

40 Bakarandi wo sa dañandi karimoko wo kanama wo : kere wumo o wume wo patan koto bali, wunde ko niō nona karimoko wo kanama.

41 Ba mbe ba kuci yi poli ba ka foya ho ka wenda, kere yi ta kucu kuḅoñ ko ka foya ho kanda ha ?

42 Name na yi puñki ba cepa ka wenda, Wenda'n, yañ bē fuñuñ poli ba

ka foya ho kanda ha, na ta yi kucu kuḅoñ ko ka foya ho kanda ha? Yi, babaya, liñki fuñuna kuḅoñ ko ka foya ho kanda, yi ko kucu naḅerekete ba fuñuna poli ba ka foya ho ka wenda.

43 Bali bafena ce kuien kolohoi sa cin tata tatoñkoi; yeki kuien kotoñkoi ko cin tata talohoi.

44 Ba kuien o kuien ko kotio ka tata nama ÷en. Ba bia sa tadi maḅin-ḅin ka basui, yeki maro ka kuyeriti.

45 Wa wolohoi fuñun bali balohoi ka balohoi ba ñalinoi ka hutuguma ho kanama ha; wa wotoñkoi fuñun bali batonkoi ka batonkoi ba ñalinoi ka hutuguma ho kanama ha: bali bafena ce ka matiñ ma ka hutuguma ha foti ho kanama ha ÷ongoli.

46 Mbe ba bēn yama domi, Masala, Masala, bēn nie ta baliñ ba cepi yañ ba?

47 Wumo o wume wo sē k'yañ, wo luye macepiñ ma k'yañ, wunde ni meñ, yañ ko bēna tonini wo tolandi wunde:

48 Wunde tolandi in wa wo toli banka, wunde busu wusuoi, wunde kie beñ ka boro: na sē mandi maboi, maḅontoñkuleñ diñici banka babena wukahie, kere meñ puñki ta ba ñena beñ: bali bafena ce beñ kio ka boro katinti.

49 Kere wo luye, wunde nie ta, wunde tolandi in wa wo toli banka ka kekeñ ko bohi ta makue; maḅontoñkuleñ diñici beñ wukahie, yako beñ ñoci; mawoci ma ka banka babena a boi.

HUYA HA HO CEÑE 7.

1 MAFENI ma na patan Yis̄os macepiñ ma ka ñaliha ña ka bia be, wunde bilandi ka Kafarneom.

2 Badoi wo ka bakeleha wunondi ka keme wunte, wo timo wunde, wunde tũrnu wunde nie tuke.

3 Na luye wunde ba Yis̄os, wunde

ñindi betante be ka Biyuda be kanama ba ticeki ni, kena wunde sē ba pētina badoi wo kanama.

4 Na sē binde ka Yis̄os, binde ticeki ni hali, binde cepi, wunde ceñi na ba niye ni wun :

5 Bali bafena ce wunde timo humpo ho kantu, wunde patan toliye mina kubasi.

6 Yis̄os kai in binde. Na turie wunde ka bañka ba, bakeleha wo ñindi biyatikiñ kanama ba cepi ni, Masala, ba setiniok̄o ba sa : ba yañ ceñi ta ba yi bilandi ka bañka ba k'yañ :

7 Wuna yañ ta simok̄o ba na yañ ceñ ba sa kanda : kere cepa doron tampa, badoi wo k'yañ ko pēt̄o.

8 Ba yañ helen, yañ kin ka sembe ba ka wa, yañ bohin bakurubani kapoti k'yañ, yañ cepi ka wunte, Ka, wunde kai ; ka wufena, Sa, wunde sē ; ka badoi wo k'yañ, Nia bamba, wunde ni beñ.

9 Na luye Yisōs baliñ bamba, wunde ni kaba ba wunde, wunde silokoi, wunde cepi ka fañka ho lime ni ha, Yañ cepi bēna, yañ kuca he malania mamandi nona mama, meñ ka hucēaci ho ka Biyisrēel be.

10 Be nindo be, na cinkiligi binde ka bañka ba, binde penki badoi wo pētoi.

11 Wun nioi ka kuputo ko kañ wo, wunde kai ka meci ma domo Nēn ; bakarandeni be kanama be in fañka homandi peti ni.

12 Na turie wunde ka hubulo ho ka meci ma, neka, hailañbo wotuke wo kato, haci tali wo wunte ka nanda'ma, wunde na babora : bia beboi ka meci ma be in wunde.

13 Na kuci ni Masala wo, wunde kucuye ni nkinikini, wunde cepi kanama, Ba boki.

14 Wunde sē, wunde labiki kuwanta ko : be cucokoi ni be koi. Wunde cepi, Hailañbo, yañ cepi yina, Nali.

15 Wotuke wo ñali, wunde dōnoi, wunde teren ba ɓongila. Yisōs talinca-ndi ni ka nanda'ma.

16 Kuyere sē kanamenñ foma : binde ni Kanu yiki, binde cepi, Banabi womandi ñali hucēaci ho kantu ; Kanu kucuye bia be kanama be nkinikini.

17 Macepi mama buñunio ka keken ko ka Yudia foma, in ka keken ko foma ko peñkandi kende.

18 Bakarandeni be ka Yon tonini ni baliñ bamba foma.

19 Yon yoñonñ bakarandeni be kanama bile, wunde ñindi binde ka Masala wo ba toñtinina ni, Yi na wo sē wo ? hoñ min ko neki ba wufena ?

20 Na sē lanɓenñ be kanama, binde cepi, Yon Wobaptist ñindi mina kanda ba toñtinina yina, Yi na wo sē wo ? hoñ min ko neki ba wufena ?

21 Ka maloko mabena Yisōs pētini bia beboi ka ntörnani, ka tasetio tatüne in ka yinenñ betonkoi ; wunde duñkuñ

be mañkoi tayeñ beboi makucu ma kanameñ.

22 Beñ mē na Yis̄os, wunde cepi kanameñ, Kañ, cepiñ Yon na baliñ ba patan bēn kuca in ba luya bēn; be mañkoi tayeñ be kuci, beyegedi be kai, batimoēñ be metinio, be mañkoi ñaliha be luye, betuke be ñalino, tampa ta Kanu cepo ka bamoneñ be.

23 Taduba kin ka wumo o wume wo sa tũño ba yañ.

24 Na kai bakēleñ be ka Yon, wunde tereñ ba cepa ka fañka ha ba Yon, Mbe mu funiye bēn ka wula ba ka neka? Kulañ ko ñeno ka furu ha?

25 Mbe mu funiye bēn ka neka? Wa wo bili mubili mukoiye? Nekañ, be bili mubili mukoiye, be timo nta kitebidi, bi'na doño in ɓaguñ.

26 Mbe mu funiye bēn ka neka? Banabi na? Ndo, yañ cepi bēna, wo dañandi banabi.

27 Wunde na wo ba ɓalo meñ, Neka, yañ ñindi bakēla wo k'yañ ka

kocokoi kanda, wo ñalinioko bono ba kanda ba.

28 Yañ cepi bēna, Hucēaci ho ka be kio ka bondani, banabi ka wo dañandi Yon: kere wo yame taho ka hubagine ho ka Kanu, wunde na womandi wo dañandi ni.

29 Bia be foma be luye ni, in babo-hin-kutuñkuñ-ko, binde yerokoi matumbu ma ka Kanu, binde nio kubaptais ka kubaptisum ko ka Yon.

30 Kere Bifarisi be in bakotoen-sirani be bañañ kumañ ko ka Kanu ba binde, na bañañ binde ba nio kubaptais.

31 Masala wo cepi, Ka mbe mu yañ ko toincandi bia be ka humpo ho? Mbe mu tolandi binde?

32 Binde tolandi in 'paci be doñoi kata ka nio bon, binde yoninandi, binde cepi, Min patan foñiye bēna ñatutu, kere bēn kami ta; min patan soñiye bēna kuluna ko ka huboka, kere bēn ta boki.

33 Bali bafena ce Yon Wobaptist wo

sē, wunde tomi ta hudege, wunde tie ta mampa ; bēn cepi, Wunde kin wali.

34 Hacı wo ka wa sē, wunde tōñ, wunde tie ; bēn cepi, Neka wa wo timo ba tōma in ba tie, nyatiki wo ka babohin-kutuñkuñ-ko in ka bahakeñ be.

35 Funuñ ko kotio ka mani nama foma.

36 Wunte ka Bifarisi be yoñoñ Yisōs ba tōmicandi. Wunde bilandi ka bañka ba ka Wufarisi wo, wunde doñoi ka tōma.

37 Neka, haibeto ka meci ma, bahake na wunde, na kote wunde ba na Yisōs doñoi ka tōma ka bañka ba ka Wufarisi wo, wunde sisi hubitira ho ka mutañ mutimoi furu.

38 Wunde koi mafeni wuturie ka ñatai ña kanama, wunde biriñ, wunde tereñ ba loga ñatai ña kanama ña ka maneni, wunde putu ñeñ ka bole bu ka huya ho kanama ha, wunde cimi ñatai ña kanama, wunde tami ñeñ ka mutañ mutimoi furu.

39 Na kuci wun Wufarisi wo yoñone ni wo, wunde ɓoŋgilokoi, wunde cepi, Mene wa woñwo banabi na wunde, wunde ko koto haibeto wo labiki ni wo in namu ba kanama ba, ba bahake na wunde.

40 Yis̄os mē, wunde cepi kanama, Saimon, yañ kin in bali ba cepi yina, wunde cepi, Karimoko, cepa.

41 Batohon wunondi kin badontoen bile: wunte bohin ba tuñkuna ni ponin kōhi in bisohi, şiliniñ kōhi in bile, ntaken kinañ, wunondi bohin ba tuñkuna ni pon wunte, şiliniñ kōhi in wunte, in ntaken kile.

42 Na bohi ta wunde nta ba tuñkuna wunde penie binde bile nafiu. Wuna cepi yama, mbe wo yame ni timo ka bin'?

43 Saimon mē, wunde cepi, Yañ simekin wo yame penio, Yis̄os cepi kanama, Yi konsonon wutumbe.

44 Wunde silokoi ka haibeto wo, wunde cepi ka Saimon, Yi kuci haibeto

wo? Yañ bilandi ka banka ba kanda ba, yi dukuni ta yama mandi ba n̄atai n̄a k'yañ : kere wunde patan loga n̄atai n̄a k'yañ n̄a ka maneni, wunde putu neñ ka bole bu kanama.

45 Yi cimini ta yama : kere haibeto wo, kabi yañ bilandi, wunde pei ta ba cimina n̄atai n̄a k'yañ.

46 Yi tami ta huya ho k'yañ ka maiya : kere haibeto wo patan tama n̄atai n̄a k'yañ ka mutañ mutimoi furu.

47 Wuna, yañ cepi yina, Hakeñ be kanama beboi penio ; ba wunde timo wumandi : kere wo penio wuyēti, wunde na timo wuyēti.

48 Wunde cepi kanama, Hake wo kanda wo penio.

49 Be doñoi ka toma in wunde teren ba òngilokò, Nka na wo penie helen haken?

50 Wunde cepi ka haibeto, Malania ma kanda ma patan tuluna yina ; Ka ka mateben.

HUYA HA HO CENE 8.

1 WUN nioi mafeni mabena, Yis̄os kerinandi meci o meci in taḅumi o taḅumi, ba cepa kawandi in ba toḅinia macepiñ malohoi ka huḅagine ho ka Kanu : bekohi in bile be in wunde,

2 Bondani binondi be pētiniō ka yineñ betoḅkoi in ka ntūrnanī, Mariemba, wo domo Makdalin, wo fuḅuno nbaliñ bison̄ bile.

3 Yoanna yereme wo ka Kusa badoi wo ka Herod, in Susanna, in binondi beboi be mase binde ka murani mu kanameñ.

4 Na komandi faḅka homandi kata bante, bia be ka meci o meci kai ka Yis̄os, wunde ḅoḅgoli nboro :

5 Bapai fuḅ ba paia sugu ba kanama ba : na wunde pai, baḅia n̄oci ka ḅoḅo ba ; beñ lato, beciñ be katinti lokoti beñ.

6 Baḅia n̄oci ka ḅoro ; na tahi beñ,

beñ tuku, bali bafena ce kekeñ ko boi ta.

7 Başia ñoci hucēaci ho ka basuini ; basuini ba tahicandi beñ, beñ ñotoci beñ.

8 Başia ñoci ka kekeñ kolohoi, beñ tahi, beñ ciñ mucin molon ma keme wunte. Na patan wunde cepa baliñ bamba, wunde cepi naliu, Wo in ñaliha ba luya, ke'mañ luye.

9 Bakarandeni be kanama be tontotoni ni ba kuluñ ko ka nborokinki.

10 Wunde cepi, Wun dukuno kandeni ba kotomabomeni ma ka hubagine ho ka Kanu, kere ka binondi ka nboroeni ; ken sa na binde kucu hali binde neki, ken sa na binde kotom hali binde luye.

11 Nboroki na kinki : Sugu ba na tampa ta ka Kanu.

12 Be ka bono ba, bi'na be luye ; beñ se na Setani, wunde kukuti tampa ta ka tatuguma ta kanamen ta, ken sa na binde ni lania in ba tula.

13 Be ka ɓoro ba, bi'na mene binde luye, binde yerokoi tampa ta ka maloho lima ; kere binde ka in lanteñ, binde nie lania doron wuyēti, kere ka maloko ma ka matigo binde ko ñoci.

14 Ba ñoci hucēaci ho ka basuini, bi'na, na patan binde luya, binde kai ka ɓonoen ba kanameñ, kere mani-sobiñ, tasonigi, in mayakeñ ma kafai do digini binde, bin' ta ciñ mucin mucēwe.

15 Kere ba ka kekeñ kolohoi ko, bi'na, na patan binde luya tampa ta, binde bohi teñ wukahie ka tatuguma tamete, tatia, binde ciñ mucin ka mabohiciki.

16 Mene wa patan malina lampi'o, wunde ta ni mañkici ka kutoñki, wunde ta ni deñ kapoti ka hutoli ; kere wunde kie ni ka mukie, kena be bilandi be puñku ba kuca wañ ba.

17 Bali ka ba roɓoi ba sa toñinia ; maɓoma ka ma sa kotio, ma sa kuca.

18 Wuna sēlokoñ na bēn luye : ba wumo o wume wo bohe, wunde na duñ-

kuno ; wumo o wume wo bohi ta, hali wu' bohi wunde ko kukita.

19 Beñ sē na kanama nanda Yisōs in nbenda'ma, kere binde puñki ta ba turie ni ba fañka ha.

20 Wunde cepo, Nanda in 'benda koi kabada, binde timoen ba kuca yina.

21 Wunde mē, wunde cepi kanameñ, Nanda'n in nbenda'n bi'na be luye tampa ta Kanu, be bohe teñ.

22 Wun nioi ka maloko mante, Yisōs bilandi ka bēlu in bakarandeni be kanama be ; wunde cepi kanameñ, Kentuma tuhanda selu wo katuhāñ ka : binde toi.

23 Na binde kai ka selu wo, wunde nini : muñkuluiñ in furu tuhu ka selu wo ; bēlu ba tiñ mandi, binde peñki maşibo.

24 Binde sē kanama, binde tohoñ ni, binde cepi, Karimoko, karimoko, min muluco. Wunde ñali, wunde pindi furu ha in muñkuluiñ ma ka mandi ma : mun pe, mun tebi.

25 Wunde cepi kanamen, To malania ma kanden ma? Binde paloi, binde ni kaba, binde cepiandi, Nka na wo! wunde cepi hali furu in mandi, mu' ko pucio ni.

26 Binde funandi ka keken ko ka Bikiresin be katuhan ka Kalili.

27 Na funandi Yisos ka keken ko, hailanbo, wo nali ka meci ma, penki ni, wunde kin nbalin, wutogice wunde kin kutirima, wunde ta dono ka banka yokon ka taluma.

28 Na kuci wunde Yisos na, wunde yeli tampa, wunde mpucoi kanama, wunde cepi naliu, Mbe bali ba min in yi, Yisos Haci wo ta Kanu wo kabigidi? Yan ticeki yina, ba yama setini.

29 Ba wunde patan cepa yina wotonkoi ba funa ka hailanbo wo. Ba cimo o cime wunde bohi ni: wunde luko in yolonkoen, wunde lonkico in tabolon; wunde tinkinandi yolonkoen be, wunde kanto in wali wo ka wula ba.

30 Yisos ton-tonon ni, Mbe ken'da?

Wunde mē, Likion : bali bafena ce nbaliñ beboi bili kanama.

31 Binde ticeki ni ken' sa mañ cepi binde ba ka ka suñoi.

32 Ka maloko mabena ndasi ki ka koseñ beboi terokoi ka kuseri ko : nbaliñ be ticeki ni kena wunde mē ba binde bila kanameñ. Wunde peñ bin'.

33 Nbaliñ be fuñ ka hailañbo wo, binde bili ka koseñ be : ndasi ki tuhu yako ka kuseri ko kapoti ka selu wo, binde muluco.

34 Na kuci be terie koseñ be ba nioi ba, binde tari, binde cepi beñ ka meci ma in ka kekeñ ko.

35 Beñ sē na bia be ba kuca ba nioi ba, binde sē ka Yisōs, binde peñki hailañbo ka wo fuño nbaliñ be, wunde bili mubili, wunde doñoi ka n̄atai na ka Yisōs, wunde nioi heleñ funuñ : binde paloi.

36 Be kuce wun be cepi bin' na pētino hailañbo wo in nbaliñ be.

37 Fañka ha foma ka kekeñ ko ka

Bikiresin be in bia be kà kekeñ ko peñkandi kende binde ticeki ni ba ñali kanameñ ; ba kuyere komandi bohi bin' : wunde bilandi ka bēlu ba, wunde cīnkiligi.

38 Kere wa wo fuño nbaliñ be ticeki ni, ke'mañ kai in wunde : kere Yis̄os ni ba wunde ka, wunde cepi,

39 Cīnkiligi kanden ka bañka ba, toñinia baliñ bamandi ba niye yina Kanu. Wunde kai, wunde cepi ka meci ma foma baliñ bamandi ba nio wunde in Yis̄os.

40 Na cīnkiligi Yis̄os, bia be yericoi ni wuloñhoi : ba binde foma lumbi ni.

41 Neka, hailañḅo sē kēn nama na Yairōs, wunde na bayaha wo ka kubasi ko : wunde mpucoi ka ñatai ña ka Yis̄os, wunde ticeki ni ba bilandi ka bañka ba kanama ba :

42 Ba wunde bohin haci bonda wunte pe, wo ceñe tanina koñi in tale, wo ba tuka. Na Yis̄os kai fañka ha noṭoci ni.

43 Haibeto wo fuño marēn moloñ ma tanina kōhi in tale, wo paini tuñkuna bapuluiñ murani mu kanama foma, kere wa ka wo puñku ba pētina ni.

44 Wunde turie mafeni ka Yisōs, wunde labiki tadindiñ ta ka yaba ba kanama ba : yako marēn ma kanama ma pe ba fuña.

45 Yisōs toñtoñon, Ñka na labiki yama ? Na bañañ binde foma, Pitar in be in wunde cepi, Karimoko, fañka ha notoci yina.

46 Yisōs cepi, Wa na labiki yama : ba yañ kucokoi sembe fuñ k'yañ.

47 Na kuci haibeto ba na wunde puñki ta ba roḅoko, wunde sē ka ntiniki, wunde mpucoi kanama, wunde cepi ka hucēaci ho ka bia foma ba labiki wunde Yisōs, na pētoi wunde yako.

48 Wunde cepi kanama, Hacı'n wo bonda, malania ma kanda ma patan pētina yina ; ka in matebeñ.

49 Na ḅongoli Yisōs hinciñ, wa sē wo ñali ka bañka ba ka bayaha wo ka

kubasi ko, wunde cepi kanama, Hacı nda wo bōnda wo tuku ; ba setini Kari-mōko wo.

50 Na luye wun Yisōs, wunde mēye ni, wunde cepi, Ba palō : nia lania tuñ, wunde ko pēto.

51 Na sē wunde ka bañka ba, wunde ta mē ba wa o wa bilandi, yokoñ Pitar, Yon, Yēmi, fanda wo ka hacı bōnda wo in nanda'ma.

52 Bia be foma boki, binde ni sōnko ba wunde : kere Yisōs cepi, Bañ boki ; wunde tuki ta he, wunde ko dorōñ nini.

53 Binde feti ni, ba binde koteñ ba na wunde patan tuka.

54 Yisōs bohi hulōngo ho ka hacı wo, wunde yoñon, wunde cepi, Hacı, ñali.

55 Mafemi ma kanama ma ciñkiligi, wunde ñali yako : Yisōs cepi kena wunde duñkuno mutōñ.

56 Be kie ni be ni kaba : kere Yisōs cepi binde ken sa na binde cepi wa o wa ba ba paini nio ba.

HUYA HA HO CENE 9.

1 BĒŅ yoñoņ na Yisōs bakarandeni be kōhi in bile be kata bante, wunde dūnkuni binde sembe ba puŋka nbaliņ be foma, in ba pētīnia ntūrnanī.

2 Wunde ņīndī binde ba cepa kawānđī ba huḅagine ho ka Kanu, in ba pētīnia batūrnanī be.

3 Wunde cepi kanameņ, Baņ diņ nta o nta ka kubias ko kandeņ, wun ka kuḅokōdi, wun ka hutoro, wun ka hudege, wun ka kopiri, wun ka yabeņ bale.

4 Baņka o baņka ba bēn bilandī, kena bēn niō, kena bēn fuņ.

5 Ka sa bēn yerōko, mene bēn ņali ka meci mabena, koņkaņ kuligbi ko ka ņatai ņa kandeņ ba tambasēri kanameņ.

6 Binde paņkandī, binde kai ka meci o meci, binde cepi macepiņ malohoi, binde pētini batūrnanī be kame o kame.

7 Herod, ɓagu wo, luye ba nioi foma : wun ni niñ kontofili, bali bafena ce binondi cepi ba na Yon nali ka hutuka ha ;

8 Binondi cepi, Ilaiya na toñinokoi ; binondi nene na wunte wo ka banabiñ beboro be nali helen.

9 Herod cepi, Yon, yañ patan temina huya ho kanama ha : kere nka wo, ba wo luye yañ baliñ bamba ? Wunde dēti ba kuca ni.

10 Na ciñkiligi bañindoni be, binde cepi Yisōs ba patan bin' nia foma. Wunde nali kende, wunde diñi binde ka nayeññ, ka turie meci ma domo Betsaida.

11 Na kote fañka ha wun, binde limi ni : wunde yericoi binde, wunde ɓongoli kanameñ ba huɓagine ho ka Kanu, wunde pētini batūrnani be.

12 Na yin kilokoi kañ wo, bañindoni be kōhi in bile be sē, binde cepi kanama, Pea fañka ha kena binde kai ka meci o meci in ka kekeñ ko peñkandi ba fura

in ba dētia mutōn : ba min kin do nayeññ.

13 Yisōs cepi kanameñ, Duñkunañ binde mutōn. Binde cepi, Min kin doron in tadege tasōhi in fēni bile ; yokōn min kai ka bola mutōn ba bia be foma.

14 Bali bafena ce kaibani be kin moloñ ma wuliñ bisōhi. Wunde cepi ka bakarandeni ba kanama be, Niañ ba binde doño sōnkō ba kōhi kasōhi sōhi ka makomandi.

15 Binde ni wun, binde ni ba binde doño foma.

16 Beñ seketi na Yisōs tadege tasōhi in fēni bile, wunde ñatañ taya ta kanama ta kariana, wunde tulu mun taduba, wunde tiñkiniandi mun ; wunde duñkuñ mun ka bakarandeni be ba fainia fañka ha.

17 Binde toñ, binde ceñe foma : binde yeti maḅanti ma pecoi tadebi kōhi in tale.

18 Wun nioi, na Yisōs ni kuramne

wunde wuntiñ, bakarandeni be kanama be kin in wunde : wunde toñtoñoñ binde, Nka na cepi bia be na yan na ?

19 Binde mē, Yon Wobaptist wo ; kere binondi cepi, Ilaiya : binondi cepi, wunte wo ka banabiñ beboro be ñali helen.

20 Wunde cepi kanamen, Kere ñka na bēn cepi na yan na ? Pitar mē, wunde cepi, Kraist wo ka Kanu.

21 Yisōs pindi binde, wunde cepi ken sa na bin' wun cepi wa o wa ;

22 Wunde cepi, Haci wo ka wa ko setinia baliñ baboi, wunde ko bañina in betante be, in bayahen be ka bafodini be, in karimokoen be, wunde ko kora, wunde ko ñali ka mende ma ceñine matat.

23 Yisōs cepi kanamen foma, Mene wa o wa timo ba lima yama, kena wunde bañinoko, kena wunde lintoko kuien ko kanama kobariñandi cimo o cime, kena wunde yama liñ.

24 Ba wumo o wume wo timo ba

tuluna si ba kanama ba, wunde ko pirinici beñ; kere wumo o wume wo pirinici si ba kanama ba t_ok_o ba k'yañ, wa wobena ko tuluñ beñ.

25 Mbe mu ceñ wa, mene wunde kuci kafai wo foma, kere wunde d_ok_in_o-koi, tambo wunde b_antoi.

26 Bena wumo o wume wo kucu kulahu ba yañ in ba tampeñ ta k'yañ, ba wunde Haci wo ka wa ko kucu kulahu, mene wunde s_e ka yiki ba kanama ba, in ba ka Fanda wo, in ba ka maliken bekaşi be.

27 Yañ cepi bēna tia, bişia koin do, be sa tuku hañ binde kuci huḅagine ho ka Kanu.

28 Wun nioi m_ol_oñ ma menden mas_oñ matat mafeni ma macepiñ mama, Yis_os dini Pitar, Y_on, in Yēmi, wunde duñkoi ka kuseri ko ba nia kuramne.

29 Na wunde ni kuramne, huyēti ho kanama ha siki_okoi, mubili mu kanama mu siki_okoi mufufe in nañaleñale.

30 Neka, bia bile ɓoŋgoli in wunde, bi'na Musa in Ilaiya.

31 Binde toŋinokoi in yiki, binde ɓoŋgoli ba hutuka ho kanama ho bohi wunde ba tuka ka Yerusalem.

32 Pitar in be in wunde kaho mende : na tohoi binde, binde kuci yiki ba kanama ba, in bia bile be koi in wunde.

33 Wun nioi, na ñali binde kanama, Pitar cepi ka Yis̄os, Karimok̄o, a loh̄o do ba min : kentuma leh̄eni liliñ batat ; bante ba yi, bante ba Musa, in bante ba Ilaiya : wunde kota ba cepi wunde.

34 Na wunde ɓoŋgoli baliñ bamba, kutaihine ko mañkici binde : na bilandi binde ka kutaihine ko, binde paloi.

35 Tampa ñali ka kutaihine, teñ cepi, Wunde na Haci'ñ wo timo yañ : luyañ ni.

36 Na patan tampa ta ɓoŋgilo, Yis̄os ɓec na poi. Binde kontokoi, binde ta cepi wa bali o bali ba kuci binde ka malok̄o mabena.

37 Wun nioi ka kuputo ko kañ wo, na tuhu binde ka kuseri ko, fañka homandi bañkaci ni.

38 Neka, hailaño hucēaci ho ka fañka ha yēli tampa, wunde cepi, Karimoko, yandi, kucuya haci tali wo k'yañ nkinikini, wo bohi yañ wunte pe.

39 Neka, yina wotoñkoi bohi ni, yako wunde yēli tampa ; wunde sigili ni, hañ fošo fuñ ka foti ho kanama ha, wunde ta niñ peñ hañ wunde buruḅurun ni sobē.

40 Yañ ticeki nda bakarandeni be kanda be ba fuñuna ni ; kere binde puñki ta.

41 Yisoḡs mē, wunde cepi, O humpo hotoñkoi ho nie ta lania, cime yañ niḡ in bēn, yañ bohiciki bēna? Sisa do haci wo kanda.

42 Na hinciñ wunde sē, wali wo lopticandi ni ka kekeñ ko, wunde sigili ni. Yisoḡs pindi yina wotoñkoi, wunde pētini haci wo, wunde talincandi ni helen ka fanda'ma.

43 Binde foma ni kaba ka sembe bāmandi ba ka Kanu, Na ni binde foma kaba ka baliñ ba foma ba ni Yisōs, wunde cepi ka bakarandeni be kanama be,

44 Kena tampeñ tanta bili ka ñaliha ña kanden: bali bafena ce Haci wo ka wa ko talincando ka taloñgo ta ka bia.

45 Macepi mama meti ta binde, meñ roḅo kanameñ, ken sa na binde meñ koto: binde paloi ba toñtinina ni ba macepi mama.

46 Matantiandi nioi hucēaci ho kanameñ, ba wo niḡ womandi ka bin'.

47 Na kote Yisōs masimokoen ma ka tatuguma ta kanameñ ta, wunde seketi haci, wunde kiciki ni kuwañ.

48 Wunde cepi kanameñ, Wumo o wume wo yerokoi haci woñwo toko ba kēn ko k'yañ, wunde yerokoi yama: wumo o wume wo yerokoi yama, wunde yerokoi wo ñinde yama: wo niḡ woyēti

hucēaci ho kanden̄ foma, wunde na niō womandi.

49 Yon mē, wunde cepi, Karimoko, min kuci wa wo funuñ nbaliñ ka kēn ko kanda; min pindi ni, bali bafena ce wunde ta mina liñ.

50 Yisōs cepi kanama, Ba ni pindi : ba wo bañini ta mina, wunde koi in min.

51 Na turie maloko ma ba wunde natito kabigidi, hutuguma ho kanama ha koi nadiñ ba ka ka Yerusalem.

52 Wunde nindi bakēleñ ka koçokoi : binde kai, binde bilandi ka meci ma ka Bisamēria be ba nalinioko ba wunde.

53 Binde ta ni yeroko, bali bafena ce huyēti ho kanama ha koi nakidiñ ba ka ka Yerusalem.

54 Na kuci wun bakarandeni be, Yēmi in Yon, binde cepi, Masala, min bē cepi ba bu tuha buñali ka kutaihine ba dokina binde?

55 Wunde silokoi, wunde pindi binde.

56 Binde kai ka meci mafena.

57 Na binde kai ka ɓoŋo ba, haila-
nɓo cepi kanama, Masala, yañ ko yina
liñ kame o kame ka yi kai.

58 Yis̄os cepi kanama, Figifigimeñ
bohin natañ, beciñ be katinti bohin
tociñ; kere Haci wo ka wa bohi ta ka
ka tali huya ho kanama ha.

59 Wunde cepi ka wunondi, Lima
yama. Wunde cepi, Masala, pea
hinciñ yama ba ka ka mañka fanda'ñ.

60 Wunde cepi kanama, Pea betuke
be ba mañka betuke be kanameñ be;
ka tuñ, ka cepa ba huɓagine ho ka
Kanu.

61 Wunondi cepi helen, Masala,
yañ ko yina liñ; pea hinciñ yama ba
ka ka sañkalina be kantu ka bañka.

62 Yis̄os cepi kanama, Wumo o
wume wo patan cuca huloŋo ho kana-
ma ka kusala ko, mene wunde neki
mafeni, wunde ceñi ta ba huɓagine ho
ka Kanu.

HUYA HA HO CEÑE 10.

1 MAFENI ma baliñ bamba, Masala wo yeti bakarandeni binondi kōhi kason kale, wunde nindi binde ka bile bile ba kocioko ni ka meci o meci, kame o kame ka wunde kai.

2 Wunde cepi kanameñ, Huñona ha a boi, kere bañoni be boiye ceñ : wuna ticekiñ Fanda huñona ha, kena wunde nindi bañoni ka huñona ho kanama ha.

3 Kañ : yañ nindi bēna nona taken beyēti hucēaci ho ka tūntuñ.

4 Bañ diñ boto, hutoro, in dagbaleñ : bañ mañ wa o wa ka boño ba.

5 Ka banka o banka ba bēn bilandi, linkiñ cepa, Aligo matebeñ niō ka banka bamba.

6 Mene haci wo ka matebeñ kin kende, matebeñ ma kanden ko cucō ni : kere mene wun ka wun, meñ ko ciñki-ligi kanden.

7 Doṅoṅ ka baṅka babena, tien, toṃaṅ mu duṅkuno bēn : ba baṅon wo ko ceṅ kutuṅkuṅ ko kanama. Baṅ tali-andi ka baṅkeṅ.

8 Ka meci o meci ma bēn bilandi, mene binde yerokoṅ bēna, toṃaṅ mutōṅ mu bēn kende duṅkuno.

9 Pētinaṅ batūrṅnani be kende, cepaṅ kanameṅ, Huḅagine ho ka Kanu turie bēna.

10 Kere meci o meci ma bēn bilandi, binde ta bēna yerokoṅ, fuṅaṅ ka ḅoṅoṅēṅ babena, Ē, bēn cepa,

11 Hali kuligbi ko ka meci ma kandeṅ, ko laboi ṅatai ṅa kantu, min koṅki kuṅ ba bēn : kere kena bēn wun koṅoṅ ba na huḅagine ho ka Kanu turie bēna.

12 Yaṅ cepi bēna, Wun ko nio 'hita ba Soḅom ka malokoṅ mabena daṅandi ba meci mabena.

13 Mone kin kanda, Korēsini ! mone kin kanda, Betsaida ! ba mene baliṅ bakabeṅ patan'di nio ka Tair in Saidoṅ

nona patan beñ nio kanden, bi' ko nda he togoci nia tubu, bi' ko bili tika banakundupulu, bi' ko doño ka foto.

14 Kere wun ko nio 'hita ba Tair in Saidon ka maloko ma ka konson ba, wu' yame ba bēn.

15 Yi, Kafarneom, yin do natino kariana, yi ko tuhuca ka yahanama.

16 Wo luye bēna, wunde na luye yama; wo yētiñ bēna, wunde na yētiñ yama; wo yētiñ yama, wunde na yētiñ wo ninde yama.

17 Bakarandeni be kōhi kason kale be ciñkiligi ka maloho lima, binde cepi, Masala, hali nbaliñ be mpucoi mina toko ba kēn ko kanda.

18 Wunde cepi kanameñ, Yañ kuci na nali Sētani ka kutaihine ko nona kuwaliwaliñ.

19 Nekañ, yañ duñkuni bēna sembe ba lata ka batutuiñ in ka tokoñaiyeñ, in ba lata ka sembe ba foma ka batalo-koi wo; ñoño o ñoño nta o nta sa puñku bēna ba nia wutüne.

20 Kere bañ lēhicōkō bali bafena ce nbaliñ be mpucoi bēna; kere lēhicōkōñ ba ñakēn ña kanden ña ɓalo kariana.

21 Ka malōkō mabena Yisōs lēhicōkoi ka Yina Wokaši wo, wunde cepi, Yañ kalañañ yina, O Fanda'n, Masala wo kariana in kafai wo, ba yi roɓi baliñ bamba ka bafununi be in ka be kōteñ bali, yi toñini beñ ka npaci: Nin na, Fanda'n; ba wun timi yina.

22 Baliñ ba foma talincando k'yañ in Fanda'n: wa ka wo kōte Haci wo yokōñ Fanda wo; wa ka wo kōte Fanda wo yokōñ Haci wo, in wa wo timo Haci wo ba toñina ni.

23 Yisōs silōkoi ka bakarandeni be kanama be, wunde cepi nasoi, Taduba kin ka taya ta kuci baliñ ba kuci bēn:

24 Ba yañ cepi bēna, Banabiñ in ɓaguñ beboi timoen ba kuca baliñ ba kuci bēn, kere binde ta kucu beñ; in ba luya baliñ ba luye bēn, kere binde ta luye beñ.

25 Neka, karimōkō wunondi wo ka

sirañ wo ñali, wunde tigi Yis̄os, wunde cepi, Karim̄ok̄o, name na yañ ni ba kuca si banambe ?

26 Wunde cepi kanama, Mbe ba ɓalo ka sirañ wo? name na ni yi karañ ?

27 Wunde mē, wunde cepi, Ȳok̄oñ yi timo Masala wo, Kanu wo kanda wo ka hutuguma ho kanda foma, ka yina wo kanda foma, ka sembe ba kanda foma, in ka masim̄ok̄oñ ma kanda foma ; in ȳok̄oñ yi timo nt̄o nda nona yi.

28 Yis̄os cepi kanama, Yi mē wutu-mbe : nia wun, yi ko kucu si.

29 Kere na timo wunde ba metin̄ok̄o, wunde t̄oñt̄oñ Yis̄os, Ñka wo nt̄o'ñ ?

30 Yis̄os mē, wunde cepi, Hailāñɓ̄o wunondi ñali na ka Yerusalem matati ka Yeriko ; wunde ñoco in batuanibe, binde ñuci ni mubili mu kanama, binde dagbi ni, binde kai, binde pe ni ba tuka.

31 Wun nioi bafodi wunondi tati ka ɓoño babena : na kuci wunde ni, wunde ɓoroñ niñ.

32 Nin na helen Wulifai, na ceñ wunde kende, wunde neki ni, wunde ɓorɓɓi niñ.

33 Kere Wusamēria wunondi, na wunde ka kubias ko kanama ko, wunde sē ka ñoli wunde: na neki wunde ni, wunde kucuye ni nkinikini.

34 Wunde kai kanama, wunde salañ maiya in mampa ka matetio ma kanama, wunde lukucucu meñ, wunde cuci ni ka nbapu wo kanama wo, wunde kati ni ka bañka ba ka taihine, wunde neki ni.

35 Ka kuputo ko kañ wo, na ñali wunde kende, wunde funuñ şiliniñ bile, wunde duñkuñ bin' ka wo bile bañka ba ka taihine, wunde cepi, Neka ni; bai o bai ba yi soliniye ni wu' dañandi şiliniñ bile, yañ ko yina tuñkuñ, mene yañ ciñkiligi.

36 Ñka wo ka bitat be, wo simeki yi, nto nama wo ka wo ñoco in batuanibe?

37 Wunde cepi, Wunde wo kucuye

ni nkinikini. Yis̄os cepi kanama, Ka, yi nia niñ.

38 Na binde kai ka kubias, Yis̄os bilandi ka meci mafena : haibeto wunondi kēn nama na Marta bilici ni ka bañka ba kanama ba.

39 Wunde kin wenda'ma wo bōnda kēn nama na Mariemba, wo doñoi kapoti ka ñatai ña ka Yis̄os, wunde kie ñaliha ka macepiñ ma kanama ma.

40 Kere Marta nioi sobiñ ba wali ba kanama baboi; wunde sē kanama, wunde cepi, Masala, wun ka yina bali ba wenda'ñ wo bōnda pei yama, yañ wuntiñ, ba solinia wali ba? cepi ni ba mase yama.

41 Yis̄os mē, wunde cepi kanama, Marta, Marta, yi nioi sobiñ, yi setioi ba baliñ baboi.

42 Bali bante tuñ na pañki yi : ba Mariemba patan yeta kuwañ kolohoi, ko sa kukita kanama.

HUYA HA HO CEÑE 11.

1 WUN nioi, na patan Yis̄os nia kuramne kata kafena, wunte wo ka bakarandeni be kanama be cepi kanama, Masala, taninia mina ba nia kuramne, nona Yon tanani helen bakarandeni be kanama be.

2 Wunde cepi kanamen, Mene bēn ni kuramne, cepañ, Fanda ntu wo kariana, Aligo kēn'da kuñ niō kaši : Aligo huḅagine nda ha ceña. Aligo manio nda ma ma niō kafai do na kariana.

3 Nka mina fe muton ntu.

4 Penia mina hake wo kantu ; nona min penie bia be nie mina wutonkoi. Ba mina bilici ka tiga mina ; kere fununa mina ka bali batonkoi.

5 Yis̄os ton-tonon bakarandeni be, Mbe wo hucēaci ho kanden wo in nyatiki, wo kai kanama ka fuye cēaci, wunde cepi kanama, Nyatiki, tohina yama tadege tatat ;

6 Ba nyatiki wo k'yan wo ka kubias sē k'yañ, yañ bohi ta nta o nta ba ñka ni ;

7 Wo kakai ka bañka ba mē, wunde cepi, Ba yama setini : hubulo ha mañkoi, npaci be k'yañ be in yañ min ño-
loi ; yañ puñki ta ba ñali ba duñkuna yina.

8 Yañ cepi bēna, Hali wunde sa ñali ba duñkuna ni, bali bafena ce wunde na nyatiki wo kanama, kere ba maticeki ma kanama wunde ko ñali, wunde ko duñkuñ ni soñko ba timo wunde.

9 Yañ cepi bēna, Toñtininañ, bēn ko duñkuno ; dētiañ, bēn ko kucu ; bede-
ñañ, bēn ko petia.

10 Ba wumo o wume wo toñtoñon, wunde ko kucu ; wo dēti, wunde ko kucu ; wo bedeñ, wunde ko petia.

11 Mbe fanda hucēaci ho kanden wo duñkuñ haci wo kanama wo huraka, mene wunde lai hudege ? Tambo batutu, mene wunde lai fē ?

12 Tambo mene wunde lai fēli, wunde ko duñkuñ ni tokoñaiya?

13 Mene bēn, betoñkoi be, koteñ ba duñkuna muñki mulohoi ka npaci be kanden be : mbontiñ Fanda wo kariana ko duñkuñ Yina Wokaşi wo ka be ticeki ni?

14 Yisōs fuñuñ wali wo babobo. Wun nioi, na fuñ wali wo, babobo wo boñgoli ; bia be ni kaba.

15 Bişia cepi, Wunde fuñuñ nbaliñ ka sembe ba ka Bielsibul, bayaha wo ka nbaliñ be.

16 Binondi dēti kanama madenici tenke ma ñali ka kutaihine ko, ba tiga ni.

17 Kere na kote wunde masimokoeñ ma kanameñ, wunde cepi kanameñ, Huḅagine o huḅagine, mene matakandi bili kende, huñ ko pañkandi ; mene matakandi bili ka bañka, bañka babena ko ñoci.

18 Mene Sētani degiloñkoi, name na huḅagine ho kanama ha nambi? bali

bafena ce bēn cepi ba na yañ fuñuñ nbaliñ be ka sembe ba ka Bielsibul.

19 Mene yañ fuñuñ nbaliñ be ka sembe ba ka Bielsibul, ka sembe ba ka ñka npaci tali be kanden be fuñuñ nbaliñ? wuna binde ko niõ bakõnsoñõni be kanden.

20 Kere mene yañ fuñuñ nbaliñ be ka kutinkeli ko ka Kanu, huḅagine ho ka Kanu patan sa kanden.

21 Mene basembe wo bile murani muḅegili, wunde neki huḅoka ho kanama ha, murani mu kanama mu ko niõ ka mateben :

22 Kere mene wunondi wo dañandi ni sembe sē kanama, wunde puñki ni, wunde kũkũti muḅegili mu kanama foma, mu piceki wunde, wunde faini mu kũkũti wunde mu.

23 Wo bañañ yama, wunde sa kõ in yañ; wo fañicandi ta in yañ, wunde ko pañandi.

24 Mene wali wotoñkoi fuñ ka wa, wunde kerinkandi katite, wunde dēti

kafēmie: na ta wunde kucu kafēmie, wunde cepi, Yañ ko cinkiligi ka bañka ba ñali yañ.

25 Na sē wunde, wunde kuci beñ bapitinoi, baḅegiso.

26 Cē kai wunde, wunde seketi nba-liñ bifena bison bile be yame tonko ba wunde; binde bilandi, binde nioi kende: mani mape ma ka wa wobena me'na matonkoi ma dañandi kaliñki.

27 Wun nioi, na Yisōs ḅongoli baliñ bamba, haibeto wunondi ka fañka ha ñatañ tampa ta kanama ta, wunde cepi kanama, Taduba kin ka fole ho kie yina, in ka mabili ma bopi yi ma.

28 Kere wunde cepi, Tia, taduba kin ka be luye tampa ta ka Kanu, binde bohi teñ.

29 Na komandi fañka ha kanama, Yisōs tereñ ba cepa, Humpo hoho hotonkoi: huñ dēti madeñici teñke; kere meñ sa duñkuna kanameñ, yokon madeñici teñke ma ka Yona.

30 Ba nona nioi Yona madeñici teñke ma ka Bininifi, nin na helen Haci wo ka wa ko niq madeñici teñke ka humpo hoho.

31 Sontigi wo ka keken ko ka hotomi wunde ko ñali ka maloko ma makon-sinini in bia be ka humpo hoho, wunde ko tunkini binde : ba wunde na ñali ka mape ma kafai do ba sa ka luya funuñ ho ka Sulimana ; nekañ, wo yame ba Sulimana kin do.

32 Bia be ka Ninifi ko ko ka maloko ma makonsinini in humpo hoho, binde ko tunkini huñ : ba binde ni tubu na cepi Yona kawandi ; neka he, wa wo yame ba Yona kin do.

33 Wumo o wume mene wunde malañ lampi, wunde ta niñ ki karobokoi, wun ka ka hudebi kapoti, kere wunde kie ni ka mukie, kena be bilandi be kucu wañ ba.

• 34 Wañ ba ka koto ko na foya ha : bena mene foya ho kanda na holohoi, koto ko kanda ko foma ko tin wañ ;

kere mene foya ho kanda ha tɔ̀nkoi, kɔ̀tɔ̀ ko kanda ko ko tiɛ̀ fincima.

35 Wuna nia kutegbe, ken sa na waɛ̀ ba kanda ba sikiɔ̀ko fincima.

36 Wuna mene kɔ̀tɔ̀ ko kanda ko foma tiɛ̀ waɛ̀, kuɛ̀ ka in fincima, kuɛ̀ foma ko tiɛ̀ waɛ̀, nona lampi wo bentele naparipari wo yina duɛ̀nkuni waɛ̀.

37 Ka malɔ̀ko mabena na ɔ̀ngoli Yisɔ̀s, Wufarisi wunondi ticeki ni ba tɔ̀ma in wunde : wunde bilandi, wunde doɛ̀noi ka tɔ̀ma.

38 Na kuci wun Wufarisi wo, wunde ni kaba na tɔ̀n Yisɔ̀s wunde ta nie logiki.

39 Masala wo cepi kanama, Bɛ̀n do Bifarisi be, bɛ̀n metini hupoti ha in boli wo kawaɛ̀ do ; kere kakai kandeɛ̀n bɛ̀n tiɛ̀ kansuɛ̀n in batɔ̀nkoi.

40 Bɛ̀n do tɔ̀koi be, wo lehɛ̀ni kawaɛ̀ do, wunde ce lehɛ̀ni kakai ?

41 Nkaɛ̀n muɛ̀ki mu bohi bɛ̀n ; nekaɛ̀n, nta o nta kin metino ba bɛ̀n.

42 Mone kanden bēn do Bifarisi be !
 ba bēn faini tali in bulañ o bulañ, kere
 bēn puncandi makonsonon matumbe in
 matimo ma ka Kanu : wun teme bēna
 ba nia bamba, bēn sa pei ba nia bafena.

43 Mone kanden bēn do Bifarisi be !
 ba bēn timo mudonin mu yame loho ka
 nabasi na in ba manio ka tabantañ ta.

44 Mone kanden ! ba bēn kin nona
 taluma ta toñiniki ta, bia ko kende kai
 katinti, binde kuca teñ.

45 Beñ cepi na wunte wo ka bako-
 toen-sirani be, Karimoko, ba cepi yi
 ba, min helen, beñ yetin mina.

46 Yisos cepi, Bēn helen, mone
 kanden, bēn do bakotoen-sirani be !
 bēn cuci bia be donin badimboi ba
 cucoko, ba ta bēn labiki beñ ka kutin-
 keli kunte ko kanden.

47 Mone kanden ! bali bafena ce bēn
 toloci taluma ta ka banabin be koro in
 bifanden be.

48 Tia bēn nioi baserin be ba bēn
 mē ba mani ma ka bifanden be :

ba binde kori banabiñ be, bēn toloci taluma ta kanameñ.

49 Wuna funuñ ho ka Kanu cepi, Yañ ko ñindi banabiñ in bañindoni kanameñ; binde ko kori bişia, bi' ko setini binonđi;

50 Kena binde tuñucu ka humpo hoho mareñ ma ka banabiñ be foma, ma ñboi kabi ka materen ma ka kafai wo;

51 Materen ka mareñ ma ka Ēbel hañ ka mareñ ma ka Sakaraia, wo ðokoi hucēaci ho ka bese ba in ka banka ba ka Kanu: tia yañ cepi bēna, Meñ ko tuñucu ka humpo ho.

52 Mone kanden bēn do bakoto-eñ-sirani be! ba bēn patan kukita sapa wo ka hukoto: bēn sa bilandi kende, bēn tūñie be timo ba bilandi kende.

53 Na fun Yisōs kende, karimokoen be in Bifarisi be teren ba notica ni hali, in ba rokirokina ni ba ÷ongila ba baliñ baboi;

54 Binde siti ni ba tali bali ka foti ho kanama ha.

HUYA HA HO CENE 12.

1 NA nioi baliñ bamba, na komandi fañka homandi mandi keme woma-ñkandi kata bante, hañ binde latandi, Yisōs tereñ ba cepa ka bakarandeni be kanama be, Sēlokoñ matanani matōñkoi ma ka Bifarisi be, me'na mabaya.

2 Bali bamañkicoi ka, ba sa toñino, bali baroñoi ka, ba sa kotio.

3 Wuna bali o bali ba patan bēn boñgila ka fincima beñ ko luya ka wañ ba ; ba patan bēn weca ka ñaliha ka takuñko beñ ko buñunia ka bañken ba katinti.

4 Yañ cepi bēna biyatikiñ be k'yañ, Bañ palo be kori koto ko, mafeni mabena binde sa nda ni nta.

5 Yañ ko bēna mañ wo bēn palo : Paloñ wo in sembe ba banta ka yaha-nama mafeni ma na patan wunde kora ; ndo, yañ cepi bēna, Paloñ ni.

6 Nāsinsi bisohi nio ta ɓon̄ ba kopiriñ bile? hali wunte wo ka bin' sa picio in Kanu.

7 Hali bole bu ka tayaha ta kanden̄ bu kondoi. Wuna bañ palo; bēn dañandi molon̄ ma nāsinsi beboi.

8 Yañ cepi bēna, Wumo o wume wo soli yama hucēaci ho ka bia, Haci wo ka wa ko soli ni hucēaci ho ka maliken̄ be ka Kanu :

9 Kere wo bañan̄ yama hucēaci ho ka bia, wunde ko bañina hucēaci ho ka maliken̄ be ka Kanu.

10 Wumo o wume wo ɓongoli tampa tatoñkoi ba Haci wo ka wa, wunde ko penia : kere wo ɓongoli tampa tatoñkoi ba Yina Wokaşi wo, wunde sa penia.

11 Mene binde kati bēna ka nabasi na, in ka bayahen̄ be, in ka bakon̄son̄oni be, bañ niq̄ sobiñ ba bēn cepi :

12 Ba Yina Wokaşi wo ko bēna tanani ka malok̄o mabena ba bēn cepi.

13 Wunte wo ka fañka ha cepi ka

Yis̄os, Karimok̄o, cepi wenda'n̄ ke'mañ fainiandi ken̄ ba.

14 Wunde cepi kanama, Hailañb̄o, ñka na nie yama ba k̄onsinina ba b̄en, haci ba fainia ba b̄en?

15 Wunde cepi kanamen̄, Nian̄ kutegebe, s̄elok̄on̄ kufoci: ba si ba ka wa beñ sa niq̄ ka murani muboi mu bohi wunde.

16 Yis̄os b̄ongoli n̄borō kanamen̄, wunde cepi, Keken̄ ko ka sonige wunondi ciñ muteri muboi:

17 Wunde cepi ka hutuguma ho kanama ha, Name na yañ ni? ba yañ ka in kata ba tia muteri mu k'yañ.

18 Wunde cepi, Yañ ko ni bamba: yañ ko tiñki ñafun̄kuñ ña k'yañ, yañ ko toli ñafena ña yame ba ñaña; kena yañ ko ti muteri mu k'yañ in murani mu k'yañ foma.

19 Yañ ko cepi ka hutuguma ho k'yañ, Hutuguma yi patan k̄ominandi murani muboi ba tanina taboi; femia, toma, tie, l̄ehicok̄o.

20 Kere Kanu cepi kanama, Yin do tokoi, fuye bamba si ba kanda ba ko batio : murani mu patan yi kosinioko, nka na bile mun?

21 Nin na wo kominandi doron ken, ba nalinioko, kere wunde ka in husonigi ka Kanu.

22 Ben cepi na Yisos ka bakarandeni be kanama be, Wuna yan cepi bēna, Bañ niō sobiñ ba si ba kanden, ba mu bēn toñ ; wun ka helen ba koto ko kanden, ba mu bēn bili.

23 Bali bafena ce si ba yame na ba mutoñ, koto ko yame na ba mubili.

24 Simokoñ ba bundeni be, binde pai ta, binde noni ta ; binde bohi ta kufunkun yeki kubinti ; Kanu ko terie binde : mbontiñ moloñ ma kanden ma yame ba beciñ be !

25 Mbe wo ka bēn, hali wunde simokoi wuboi, wo puñku ba nindinca moloñ ma kuḅegi hucēaci ka maboi ma kanama ?

26 Mene bēn puñki ta ba nia bali

bayēti, mbe ba bēn niq sobin ba baliñ bafena?

27 Simokōñ ba maseñkañ ma na meñ mukō: meñ nie ta wali, meñ suli ta; kere yañ cepi bēna, Hali Sulimana ka yiki ba kanama ba foma, wunde ta begisokō nona hunte ho ka maseñkañ mama.

28 Mene Kanu duñkuñ mupiti mulohoi ka fandi ho ka ñaboli ña huñ dapi fe, mempe huñ tio ka bu, mbontiñ na wunde duñkuñ bēna mupiti mulohoi, bēn do in malania mayēti?

29 Bañ toñtoñonñ doronñ ba mu bēn toñ, in ba mu bēn tie, bañ niq sike ka tatuguma ta kandeñ.

30 Ba murani mu foma, mu'na tam-po ta kafai do dēti; kere Fa'ndeñ wo koteñ ba na bēn timoeñ murani mumu.

31 Dētiañ tuñ huḅagine ho ka Kanu, murani mumu foma ko ñindina kandeñ.

32 Bañ palō, ndasi kiyēti; bali

bafena ce wun timi Fa'nden ba duŋku-
na bēna huḅagine ha.

33 Nian murani mu kanden ḅon,
Nkan muniki; lehēniḱon ḅoḱon ba sa
niḱ baboro, ken ba kariana ben sa pac,
ka sa batuan turie, ka sa baḅuru cēci.

34 Bali bafena ce ka ken ba kanden
ba niḱ, kena tatuguma ta kanden helen
niḱ.

35 Lukoḱon, non lampin be kanden
be mali;

36 Kena bēn niḱ nona bia be siti
karimoko wo kanamen, mene wunde
cenkelen manali ka madenandi ma;
kena binde petiye ni yako, mene wunde
cen, wunde ḅeden.

37 Taduba kin ka badoini bebena,
be karimoko wo penki be ko siti mene
wunde cen: tia yan cepi bēna, wunde
ko lukoko, wunde ko ni kena binde
doḅo ba toma, wunde ko sē ka teria
binde.

38 Mene wunde sē ka maneki ma
cene male, haci matat, wunde penki

binde bin' ko siti, taduba kin ka badoini bebena.

39 Koton bamba, mene wo bile banka ba patan koto maloko ma se batuan wo, wunde ko neki, wunde sa me ba banka ba kanama ba saro.

40 Kosinokon helen : ba Haci wo ka wa ko se ka maloko ma simeki ta ben.

41 Pitar cepi kanama, Masala, yi bongoli nboro kiŋki kantu, tambo ka bia foma?

42 Masala wo cepi, Nka nda badoi wo picoko wo in funun, wo cucu in fanda'ma katinti ka kubori ko kanama ko, ba dukuna binde ni ba kanamen ba ka muton ka maloko mabena?

43 Taduba kin ka badoi wobena, wo penka in fanda'ma ko ni wun, mene wunde se.

44 Tia yan cepi bena, wunde ko cucu ni katinti ka murani mu kanama mu foma.

45 Kere mene badoi wobena cepi ka

hutuguma ho kanama ha, Fanda'n tiboita sa; wunde tereñ ba dagba badoini betali be in bebɔndani be, wunde toñ, wunde tie, wunde boho mampa;

46 Karimokò wo ka badoi wobena ko sē ka malokò ma simeki ta wunde, in ka malokò ma kòta wunde, wunde ko temiñ ni naɓedi, wunde ko denie ni ni ba in be nie ta lania.

47 Badoi wobena ko koteñ mani ma ka karimokò wo kanama, kere wunde kosiniki ta, wunde nie ta nona mani ma kanama ma, wunde ko dagba wuboi;

48 Kere wo kòta, wo ni baliñ ba ceñe hudagbo, wunde ko dagba wuyēti. Wumo o wume wo duñkuno wuboi, kanama na dētia wuboi; wo picoko wuboi in bia, wunde ko ɓatio wuboi.

49 Yañ do sē ba toña bu kafai do; Mbe mu timo yañ, mene bun mali nda?

50 Kere yañ bohin kubaptisum ba nio kubaptais; name na setio yañ hañ wun patan nio!

51 Bēn simeki ba na yañ sē ba sisa mateben kafai do? Yañ cepi bēna, A-ai; matakandi:

52 Mafeni mama bia bisohi ka bañka bante bi' ko takandi, bitat ko takandi in bile, bile ko takandi in bitat.

53 Fanda'ma ko takandi in haci tali wo kanama, haci tali wo ko takandi in fanda'ma; nanda'ma ko takandi in haci bōnda wo kanama, haci bōnda wo ko takandi in nanda'ma; tōnō wo ko takandi in tamba wo kanama, tamba wo ko takandi in tōnō wo kanama.

54 Yisōs cepi helen ka fañka ha, Mene bēn kuci kutaihine koboloni ko kapoti nati, yako bēn cepi, Koyon ko sē; wun ko niō niñ.

55 Mene furu ho ka hotomi fon, bēn cepi, Wun ko niō ntuntun; wun ko niō niñ.

56 Bēn do babayani, bēn kōten ba sekina huyēti ho ka kutaihine ko in kafai wo; kere mbe ba kōte ta bēn ba sekina malokō mama?

57 Bēn, mbe ba kōnsiñini ta bēn wutumbe ?

58 Wuna mene yi kai in wo tambo yina ka bayaha wo, bēreñina ka bōñō ba, kena wunde pei yina ba ka ; tambo wunde loši yina ka bakōnsonōñ wo, bakōnsonōñ wo talincandi yina ka bakēla wo, bakēla wo ti yina ka yēli.

59 Yañ cepi yina bōñō o bōñō yi sa puñku ba funa kende hañ yi patan tuñkuna kopiri woyēti wope wo.

HUYA HA HO CENE 13.

1 KA malōko mabena bišia kin kende be cepi Yisōs ba Bikalili be, be fañicandi Pailat marēñ ma kanameñ in sarakeñ ba kanameñ.

2 Yisōs cepi kanameñ, Bēn simeki Bikalili be bi'na bahakeñ be yame ba Bikalili be foma na setinioi binde baliñ bamba ?

3 Yañ cepi bēna, A-ai; kere yokoñ bēn ni tubu, bēn foma ko doko nanañ.

4 Hoñ bekohi in bisoñ bitat be woco in banka batogie ba ka Sailoam beñ kori binde, bēn simeki bi'na bahaken be yame ba bia be foma be ka Yerusalem?

5 Yañ cepi bēna, A-ai; kere yokoñ bēn ni tubu, bēn foma ko doko nanañ.

6 Yisos ɓoŋgoli nboro kiñki; Wa wunondi bohini kuɓiñɓiñ ka duñbu ba kanama ba ka maro: wunde sē kende, wunde dēti mucin, kere wunde ta kucu mun.

7 Wunde cepi ka wo in duñbu ba ka maro; Neka, tanina tatata tanta, yañ sē ka dētia mucin ka kuɓiñɓiñ ko, kere yañ ta kucu: luca kuñ; mbe ba helen kuñ yopini keken ko?

8 Wunde cepi ni, Yapo, pea kuñ ba hunina ho fekin ha helen, hañ yañ busucu kuñ, yañ ti kende huyaiya:

9 Mafeni mabena mene kuñ ciñ mucin, a loho; kere mene kuñ ta ciñ, luca kuñ.

10 Yisōs tanani ka kubasi kunte ka Kati wo.

11 Neka, bōnda wunondi na kende wo in ntūrnan tanina kōhi in tasoñ tatat; wunde futokoi wuboi, wunde punki ta ba tumbunoko hali.

12 Na kuci Yisōs ni, wunde cepi kanama, Bōnda, yi pagiloi ka ntūrnan ki kanda ki.

13 Wunde cuci ni talongo ta kanama ta: yako wunde koi natolon, wunde ni Kanu yiki.

14 Bayaha wo ka kubasi ko tūn, bali bafena ce Yisōs pētini ka Kati wo, wunde cepi ka fañka ha, Menden masoñ mante kin ba nia wali: wuna ka menden mabena sañ ba pētini, kere wun ka ka Kati wo.

15 Masala wo domi na, Bēn babayani, wun ka wumo o wume kanden wunde pagali manan wo kanama,

tambo nbapu wo kanama ka Kati wo, wunde kati ni ka ti na?

16 Wun teme ta ba pagila bōnda wo ñkala kiñki ka Kati wo, wo patan Sētani luka, na wunde haci bōnda wo ka Ibrahima?

17 Na patan Yisōs cepa baliñ bamba, binde foma be tambo ni kuci kulahu: fañka ha lēhicōkoi foma ba baliñ bakabeñ ba nio in wunde.

18 Beñ cepi na Yisōs, Mbe mu tolandi in huḅagine ho ka Kanu? ka mbe mu yañ tolinecandi huñ?

19 Ho tolandi na huyente ho seketi wa, wunde tuī huñ ka hutoluñ ho kanama ha; huñ boi kuien komandi; beciñ be cucoi ka bataleñ bebena.

20 Yisōs cepi helen, Ka mbe mu yañ tolinecandi huḅagine ho ka Kanu?

21 Ho tolandi na ḅiti ba seketi bōnda, wunde toti ka ḅerañ matubucuiñ matat, hañ ḅiti ba pumpuruna foma.

22 Yisōs ni kawandi ka meci o meci

in taḅumi o taḅumi, na wunde da-
nandi ba ka ka Yerusalem.

23 Beñ cepi na wa wunte kanama,
Masala, beyēti na tuluī? Wunde cepi
kanameñ,

24 Kahinañ ba bilandi ka hubulo
honoticoi : ba yañ cepi bēna, beboi ko
dēti ba bilandi kende, kere binde sa
puñku.

25 Mene wo bile bañka ñali, wunde
patan mañka hubulo ha, bēn tereñ ba
ko kaḅada, bēn ḅedeñ ka hubulo ha, bēn
cepi, Yapo, petiya mina ; wunde ko bēna
cepi, Yañ kota bēna, ka ñali bēn ;

26 Ka maloko mabena bēn ko tereñ
ba cepa, Min toñ, min tie in yi, yi
patan taninia ka taḅada ta kantu ;

27 Kere wunde ko doñ, Yañ cepi
bēna, Yañ kota bēna, ka ñali bēn ;
ḅonikiañ yama, bēn foma be ni wutoñ-
koi.

28 Huboka in madaihititokoñ ma ka
tatiti ko niq kende, mene bēn kucu
Ibrahima, Iṣaaka, Yañkuba, in banabiñ

be foma ka huḅagine ho ka Kanu, kere bēn beñ ko ḅanta kawañ.

29 Be ko sē mañali kabigidi in kapoti, ka hopagada in ka hotomi, binde ko doño ka huḅagine ho ka Kanu.

30 Nekañ, bemañke be ko niḡ belinke, in belinke be ko niḡ bemañke.

31 Ka malḡko mabena, Bifarisi binondi be sē, binde cepi kanama, Fuña, ñali do ; ba Herod timoeñ ba kora yina.

32 Wunde cepi kanameñ, Kañ ka cepi figifigima wobena, Neka, yañ funuñ nbaliñ, yañ pētini fe in mempe, ka mende ma ceñe matat yañ ko paini wun.

33 Kere yoḡoñ yañ kai ka kubias ko k'yañ fe in mempe in mempe bato : ba wun sa puñku niḡ ba banabi wo doḡo yoḡoñ ka Yerusalem.

34 O Yerusalem, Yerusalem, yin do kori banabiñ be, yin do lopi taraka ka be ñindo kanda ! cime ma-

lokoen maboi ma timo yañ ba kominandi npaci be kanda be kata bante, nona foto wo kominandi npaci be kanama be ka napelu na kanama kapoti, kere ben sa me!

35 Neka, banka ba kanda ba peo kanda nayeññ. Yañ cepi bēna, Bēn sa puñku ba kuca yama hañ bēn ko cepi, Taduba kin ka wo sē ka kēn ko ka Yehofa.

HUYA HA HO CEÑE 14.

1 WUN nioi ka Kati wo, na bilandi Yisōs ka banka ba ka bayaha wo ka Bifarisi be ba toma hudege, binde siti ni.

2 Neka, wa wunondi kin kende wo tinke.

3 Yisōs toñtoñon bakotoen-sirani be in Bifarisi be, wunde domi, Wutumbe ba pētina ka Kati wo? hoñ wutumbe ta?

4 Binde kontokoi nayeññ. Wunde seketi ni, wunde pētini ni, wunde peñ ni ba ka.

5 Wunde cepi kanameñ, Mbe wo in nbapu haci manañ mene wunde ñoci ka kufu ka Kati wo, wunde sa ni fuñuñ yako ?

6 Binde ta puñku ba mēya ni heleni ba baliñ bamba.

7 Wunde kai nborō ka be yoñino be, na kuci wunde na yeti binde mudoniñ mu yame loho ; wunde cepi kanameñ,

8 Mene wa yoño yina ba ka ka mapeñkandi ma ka madeñandi, ba doño ka mudoni mu yame loho ; tambo wo yoñine yina, wunde yoñoñ wufena wo yame yina ba yiki ;

9 Wunde ko sē in wo yoñoñ wunde, wunde ko yina cepi, Duñkuna wo sē wo mudoni. Ka maloko mabena yi tereñ ba seketa mudoni mumañke mu in kulahu.

10 Mene yi yoñino, ka ka doño ka mudoni mumañke mu ; kena wo yoñine

yina, mene wunde sē, wunde ko yina cepi, Nyatiki, sa ka mudoni mulohoi; ka maloko mabena yi ko kucu yiki hucēaci ho ka be doñoi ba toma in yi.

11 Ba wumo o wume wo natinoko, wunde ko tatina; wo tatinoko, wunde ko natina.

12 Beñ cepi na Yisōs ka wo yoñine ni, Mene yi ni fanta ka fato haci mahongole, ba yoñoni biyatikiñ be kanda, bia be kanda, nbenda, in bitoin'da be sonigeñ; tambo binde ko yoñon yina helen, binde ko ceñkelinia yina wun.

13 Kere mene yi ni fanta, yoñina bamoneñ be, babuduiñ be, bayegediñ be, in be mañkoi tayeñ be:

14 Yi ko tula taduba; bali bafena ce binde bohi ta nta ki ceñkelinia yina: ba yi ko ceñkelinia wun ka mañali ma ka betumbe be.

15 Na luye wunte wo ka be doñoi ka toma in Yisōs baliñ bamba, wunde

cepi kanama, Taduba kin ka wo toñ hudege ka huḅagine ho ka Kanu.

16 Beñ cepi na Yis̄os kanama, Wa wunondi ni fanta homandi, wunde yoñoni bia beboi :

17 Wunde n̄indi badoi wo kanama ka maloko ma cē tomo ba cepa ka be yoñino be, Sañ ba murani mu foma mun patan kosinoko.

18 Binde foma tereñ ba nia kere. Woliñke wo cepi kanama, Yañ patan bola duñḅu, yokon̄ yañ kai ba neka beñ : yandi, kabari hinci mañ.

19 Wufena cepi, Yañ patan bola manani be kohi, yañ kai ka bereñina binde : yandi, kabari hinci mañ.

20 Wufena cepi, Yañ patan deña beto, wuna yañ punki ta ba sa.

21 Badoi wobena sē, wunde cepi karimoko wo kanama baliñ bamba. Wo bile bañka ba tūñ, wunde cepi ka badoi wo kanama wo, Ka yako yako ka taḅada ta in ka masoriñ ma ka meci ma, sisa do bamoneñ be, babudu-

in be, bayegedin be, in be mañkoi tayeñ be.

22 Badoi wo cepi, Yapo, wun patan nio nona cepi yi, kere mudonin kin kende hinciñ.

23 Karimoko wo cepi ka badoi wo, Ka ka tabada ta in ka tafunkulin ta, kahina ba binde sa, kena banka ba k'yañ ba tin.

24 Ba yañ cepi bēna, Hali wa wunte ka be yonino be, wunde sa min fanta ho k'yañ.

25 Fañka homandi peti ni: wunde silokoi, wunde cepi kanameñ,

26 Wumo o wume wo sē k'yañ, wunde tambo ta fanda'ma, nanda'ma, yereme nama, npaci nama, nbenda'ma besakataleñ, in nbenda'ma bebondani be, ndo, si ba kanama ba beñ helen, wunde sa puñku ni bakarandi wo k'yañ.

27 Wumo o wume wo sa lintoko kuien ko kanama kobariñandi, wunde lin yama, wunde sa puñku ni bakarandi wo k'yañ.

28 Mbe wo timo ba tola banka baneki, wunde ta linki dono, wunde kondi molon ma, mene wunde bohin mucene ba paina beñ?

29 Tambo, mene wunde patan kia mukue mu, kere wunde ta punku paina beñ, be beñ kucu foma be ko feti ni.

30 Binde cepi, Wa wonwo tereñ ba tola, kere wunde ta punku paina.

31 Tambo, mbe bagu wo, mene wunde kai ka degila bagu wufena ka kulombo, wunde ta linki dono, wunde kai makuciandi, mene wunde in bia be wulin kōhi be ko punku penka wo sē in bia be wulin kōhi kale?

32 Tambo na togie hinciñ wunondi, wunde nindi bakelen ba ticeki huta homateben.

33 Nin na helen wumo o wume wo sa pei nta o nta ki bohi wunde, wunde sa punku nio bakarandi wo k'yañ.

34 Meci a timo: kere mene mec piriñici matimio ma, mbe mu nda meñ timini?

35 Meñ lēhē ta ba kekeñ, meñ lēhē ta ba hutomañ: bia ko banti meñ. Wo in ñaliha ba luya, ke'mañ luye.

HUYA HA HO CEÑE 15.

1 BABOHIN-KUTUN̄KUÑ-KO be in baha-keñ be turie Yis̄os ba luya ni.

2 Bifarisi be in karim̄okoeñ be boñgilokoi, binde cepi, Wunde yerokoi bahakeñ be, wunde tomicandi in binde.

3 Yis̄os kai nboro kiñki kanameñ, wunde cepi,

4 Mbe wa, mene wunde bohin takeñ keme wunte, mene wunte piriñ ka bin', wunde ta pei kōhi kason̄ kanañ in bison̄ binañ ka wula ba, wunde kai ka dētia wo piriñe wo hañ wunde kuci ni?

5 Mene wunde patan kuca ni, wunde lintokoi ni, wunde lēhicokoi.

6 Mene wunde ceñ ka bañka ba kanama ba, wunde yoñoni biyatikiñ be kanama in bitoini nama be kata

bante, wunde cepi kanameñ, Lēhicikiñ yama, ba yañ patan kuca taka wo k'yañ wo piriñe.

7 Yañ cepi bēna, nin na heleñ maloho lima ko niō kariana ba bahake wunte wo nie tubu, wu' yame ba be-tumbe be kōhi kason̄ kanañ in bison̄ binañ be bohi ta hunia tubu.

8 Tambo mbe bōnda wo bohin kopiriñ befufe kōhi, mene wunde piriño kopiri wunte, wunde sa malañ lampi'o wunde pitini bañka ba, wunde kahañ dētia wulohoi hañ wunde kuci ni?

9 Mene wunde patan kuca ni, wunde yoñoni biyatikiñ be kanama in bitoini nama be kata bante, wunde cepi, Lēhicikiñ yama, ba yañ patan kuca kopiri wo piriñici yañ.

10 Yañ cepi bēna, nin na heleñ maloho lima niō hucēaci ho ka malikeñ be ka Kanu ba bahake wunte wo ni tubu.

11 Yisōs cepi, Wa wunondi bohin npaci tali bile:

12 Womañke wo cepi ka fanda'ma,

Papa, duñkuna yama ni ba murani mu sisokò yama. Wunde faini binde murani mu kanama.

13 Wun ta fui womańke wo kosinokoi murani mu kanama kata bante, wunde kai ka kubias ka kekeń kotogie ; kena cēci wunde murani mu kanama ka mani matonkoi.

14 Na patan wunde cēcia nahulu ba kanama foma, kontò komandi ceń ka kekeń kobena ; wunde tereń ba pańka nta.

15 Wunde kai, wunde dońoi ka hulongo ho ka duguri wo ka kekeń kobena ; wunde nindi ni ka duńbuiń ba kanama ba teria koseń.

16 Wunde timoeń ba ceńina huseń ho koseń be toń : kere wa ka wo ni duńkuń.

17 Na ceńkelen wunde ka simiokò, wunde cepi, Cime badoini be ka fanda'ń be bohe tadege taboi ta dańandi binde, kere yań dokoi in kontò !

18 Yań ko nali, yań ko kai ka fanda'ń,

yañ ko cepi kanama, Papa, yañ patan nia hake ka Kanu in kanda :

19 Yañ ceñi ta helen ba domo haci wo kanda : nia yama nona wunte wo ka badoini be kanda.

20 Wunde ñali, wunde sē ka fanda'ma kere na hincin wunde katogie, fanda'ma kuci ni, wunde kucuye ni nkinikini, wunde tari, wunde popicokoi ni, wunde cimi ni.

21 Hac'o cepi kanama, Papa, yañ patan nia hake ka Kanu in kanda, yañ ceñi ta helen ba domo haci nda.

22 Kere fanda'ma cepi ka badoini be kanama, Sisañ yaba ba yame loho ba, bilinañ ni beñ, kasañ ni hukurundañ, bilinañ ni dagbaleñ ka ñatai ña kanama ña :

23 Sisañ do niñgeri wotulume, faiañ ni, kena min toñ, min bohin maloho lima :

24 Ba haci'ñ wo tuke wo, wunde ceñkelen ka kuca si ; wo piriñe, wunde kucoi. Binde tereñ ba lēhicoko.

25 Hacı nama wotante wo kin ka duñbu ; na wunde turie ka banka ba, wunde luye mulu mu in makañ ma.

26 Wunde yoñoñ wunte wo ka badoini be, wunde toñtoñoñ ba mbe ba baliñ bamba nio.

27 Wunde cepi kanama, Wenda ceñ ; fanda patan faia niñgeri wotulume bali bafena ce wunde patan yeroko ni wopētoi koto in wotebina lima.

28 Wunde tññ, wunde ta mē ba bilandi : wuna fanda'ma fuñ, wunde ticeki ni.

29 Wunde cepi ka fanda'ma, Neka, tanina taboiye tanta, yañ mase yina, yañ cēcie ta he noñ bali ba kanda ; yi duñkuni ta yama hali bahu woyēti kena yañ lēhicoko in biyatikiñ be k'yañ.

30 Kere na sē hacı nda wo wo paini toma murani mu kanda mu in babalanani, yi patan faiye ni niñgeri wotulume.

31 Wunde cepi kanama, Hacı'n, yi

na in yañ cimo o cime, murani mu foma mu bohi yañ, yi na bile mun.

32 Wutumbe na ba lēhicoko in ba boha maloho lima: ba wenda wo tuke wo, wunde ceñkelen ka kuca si; wo pirine, wunde kucoi.

HUYA HA HO CENE 16.

1 Yisōs cepi ka bakarandeni be kanama be, Sonige wunondi na wo in bakahe wo; bakahe wobena cucuno ka sonige wo, ba wunde cēci murani mu kanama.

2 Wunde yoñon ni, wunde cepi kanama, Mbe bali ba luye yañ ba yi? Konda muñalañ mu kanda mu; ba yi sa nda niō wo bakahe.

3 Beñ cepiokoi na bakahe wo, Name na yañ ni? ba karimoko'n wo kukuṭi yama muñalañ mu k'yañ: yañ bohi ta sembe ba ḡusa; yañ kuci kulahu ba laia.

4 Yañ koteñ ba yañ ni, mene yañ fuñuco ka wali ba k'yañ, kena binde yama yeroko ka bankeñ ba kanameñ.

5 Wunde yoñoni badontoen be ka karimoko wo kanama foma, wunde cepi ka wolinke wo, Cime donto ba tohici yi karimoko'n wo?

6 Wunde cepi, Maiya molon ma matubucuin keme wunte. Wunde cepi kanama, Seketa kutagba ko kanda, dono yako, bala kahi kasahi.

7 Wunde cepi ka wunondi, Cime donto ba tohi yi? Wunde cepi, Pakala molon ma matubucuin keme wunte. Wunde cepi kanama, Seketa kutagba ko kanda, bala kahi kason katat.

8 Karimoko wo tunkunu bakahe wokansun bali bafena ce wunde ni funun : ba npaci be kafai do kin funun ka humpo ho kanameñ wu' yame ba npaci be ka wan ba.

9 Yañ cepi bēna, Niokon biyatikin besabuin be ka husonigi ho kafai do ; kena binde bēna yeroko ka mudonin

mukoi o koi, mene mafemi ma kanden ma pac.

10 Wo picoko ka wuyēti, wunde ko helen picoko ka wuboi : wo nie ta wutumbe ka wuyēti, wunde sa na ni wutumbe ka wuboi helen.

11 Wuna mene bēn ka mapicoko ka husonigi ho kafai do, nka nda bēna piceki ka husonigi hotia ?

12 Mene bēn ka mapicoko ka murani mu ka wa wufena, nka na bēna dūnkuñ mu kanden ?

13 Badoi wo ka wo puñku ba mase karimokōen bile : bali bafena ce wunde ko tambo wowunte wo, wunde ko timo wufena wo ; tambo wunde ko bohi wowunte wo, wunde ko yētiñ wufena wo. Bēn puñki ta ba nia kubato ka Kanu in ka husonigi.

14 Bifarisi be timo nahulu, binde luye baliñ bamba foma ; binde feti ni.

15 Wunde cepi kanameñ, Bēn na betumbe hucēaci ho ka bia ; kere Kanu

koteñ tatuguma ta kanden : ba ba ñatino hucēaci ho ka bia, beñ na tambio ka kuwañ ko ka Kanu.

16 Sirañ wo in banabiñ be kin hañ ka maloko ma ka Yon : kabi ka maloko mabena hubagine ho ka Kanu nio kawandi, wumo o wume kahañ ba bilandi kende.

17 Wun ñenoi ba kutaihine ko in kekeñ ko ba paca, wu' dañandi sakari wunte wo ka sirañ wo ba cēcio.

18 Wumo o wume wo bañañ yereme wo kanama wo, wunde deñi wufena, wunde ni kubali : wumo o wume wo deñ wo bañino in wanda'ma, wunde ni kubali.

19 Sonige wunondi kin wo bare bila mubili mukufirisi in tika bafufe balohoi, wunde toñ huforo cimo o cime :

20 Bamone wunondi kēn nama na Lasaros wo talo ka hubulo ho kanama ha, wo in matimoeñ maboi,

21 Wunde timoeñ ba ceñina ka mañanti ma ka tēbul wo ka sonige wo ;

ñatiñ be sē ba sa ka minia matimoeñ ma kanama ma.

22 Wun nioi, bamone wo tuku, wunde kato in maliken be ka kañka ba ka Ibrahima : sonige wo helen, wunde tuku, wunde mañko.

23 Na wunde in tasetio ka yahana-ma, wunde natañ taya ta kanama ta, wunde kuci Ibrahima wutogie napon, in Lasaros ka kañka ba kanama ba.

24 Wunde yēli tampa, wunde cepi, Fanda'ñ Ibrahima, kucuya yama nkini-kini, ñinda Lasaros, kena wunde yotoñ ñoci kutiñkeli ko kanama ko ka mandi ba toninia filiñ ho k'yañ ha ; ba yañ setio ka filiñ ho ka bui bu.

25 Ibrahima cepi, Haci'ñ, simoko ba yi kuci murani mu kanda mulohoi na yi kafai wo, nin na kuci helen'di Lasaros murani mutonkoi : kauñka wunde moimoinoko, kere yi kin in husetio.

26 Wu' dañandi bamba, kufo komandi na hucēaci ho kantu in bēn, mene be

timo ba puncandi kanden, mañali do, binde sa puñku, mene be timo ba puncandi kantu do mañali kende, binde sa puñku.

27 Beñ cepi na wunde, Wuna yañ ticeki yina, fanda'n, kena yi nindi ni ka banka ba ka fanda'n ;

28 Ba yañ bohin nbenda'n besakatalen bisohi ; kena wunde pindi binde, tambo binde ko bilandi helen dutune do.

29 Ibrahim cepi kanama, Binde kin Musa in banabin be ; kena binde luye bin'.

30 Wunde cepi, Nin ce, fanda'n Ibrahim : kere mene wa wunte ñali ka hutuka ha wunde kai kanamen, binde ko ni tubu.

31 Wunde cepi kanama, Mene binde luye ta Musa in banabin be binde sa ni lania hali wa wunte ñali ka hutuka ha.

HUYA HA HO CEÑE 17.

1 BEÑ cepi na Yis̄os ka bakarandeni be kanama be, Wun sa puñku ba nio yokōñ sabuiñ ba matakandi sē: kere mone tuñ ka wo sise beñ!

2 Wu' hita ba wunde mene huraka hoḅogili homandi lanco ka ñkōnci ki kanama ki, wunde ḅanto ka selu wo, wu' dañandi ba pirinica wunte wo ka beyēti be.

3 Sēlōkōñ: mene wenda ni yina wutoñkoi, pinda ni; mene wunde ni tubu, penia ni.

4 Mene wunde ni yina wutoñkoi malōkōeñ mason̄ male baḅeñ, wunde silōkoi helen̄ kanda malōkōeñ mason̄ male, wunde cepi, Yañ ni tubu; penia ni.

5 Bañindoni be cepi ka Masala wo, Ñindinca malania ma kantu.

6 Masala wo cepi, Mene bēn kin malania nona humente, bēn ko cepi ka

kusikimain koŋko, Puloko, tuoko ka selu wo; kuŋ ko bohi tampeŋ ta kanden ta.

7 Mbe wo in badoi wo yoli tambo wo toli takeŋ, wunde ko niŋ cepi, mene wunde nali ka duŋbu ba, Sa doŋo ka toma;

8 Wunde ta niŋ cepi, Kosinoko muton mufuye ba yaŋ, lukoko, mase yama haŋ yaŋ patan toma, yaŋ tie; mafeni mabena yi ko ton, yi ko tie?

9 Wunde kalaŋaŋ badoi wobena bali bafena ce wunde ni baliŋ ba cepo wunde?

10 Nin na heleŋ bēn, mene bēn patan nia baliŋ ba foma ba cepo bēn, cepaŋ, Min do badoini be ceŋi ta bali; min patan nia mapanti ma kantu ma min hunia.

11 Wun nioi na binde kai ka Yerusalem, Yisōs daŋandi hucēaci ho ka Samēria in ka Kalili.

12 Na bilandi wunde ka huḅumi hunondi, batimoŋ besakatalen kōhi peŋki ni, binde koi wutogie napon :

13 Binde yēli tampeñ ta kanameñ ta, binde cepi, Yis̄os, Masala, Kucuya mina nkinikini.

14 Na kuci wunde binde, wunde cepi kanameñ, Kañ, toñinokoñ ka bafodini be. Wun nioi, na binde kai, binde metinio.

15 Wunte wo kanameñ, na kuci wunde ba wunde pētoi, wunde ciñkiligi, wunde ni Kanu yiki ka tampa ta naliu ;

16 Wunde mpucoi ka ñatai ña ka Yis̄os, wunde kalañañ ni : wunde wo Wusamēria.

17 Yis̄os cepi, Wun ka bekohi be metinio ? Kame ka bison binañ be ?

18 Wa ka wo ciñkiligi ba nia Kanu yiki, yokon taihine woñwo ?

19 Wunde cepi kanama, Ñali, ka kandeñ : malania ma kanda ma patan pētina yina.

20 Na toñtonoñ Bifarisi be Yis̄os, cime hubagine ko ka Kanu sē, wunde cepi ka binde, Hubagine ho ka Kanu sē ta ba huñ sekino,

21 Wun ka na bi' ko cepi, Nekañ do! nekañ ka! bali bafena ce huḅagine ho ka Kanu kin hucēaci ho kanden.

22 Yisḡs cepi ka bakarandeni be, Malḡkoen ko sē, cē bēn timo ba kuca malḡko mante ma ka Haci wo ka wa, kere bēn sa kucu meñ.

23 Binde ko bēna cepi, Nekañ ka! nekañ do! bañ kai ba bin', bañ limico binde :

24 Nona kuwaliwaliñ ko walini kuwan kunte ka kutaihine ko hañ kuñ toñinḡkoi ka kuwan kufena; nin na helen Haci wo ka wa ko niḡ ka malḡko ma kanama ma.

25 Kere yoḡoñ wunde liñki setinio baliñ baboi, yoḡoñ wunde bañinio in humpo ho.

26 Nona wun nioi ka malḡkoen ma ka Noa, nin na helen wun niḡ ka malḡkoen ma ka Haci wo ka wa.

27 Binde toñ, binde tie, binde deni, binde deño, hañ malḡko ma biliandi

Noa ka bēlu ba, mandi mamandi sē, meñ cēci binde foma.

28 Nin na helen ka malokoen ma ka Lot; binde toñ, binde tie, binde boli, binde ni bon, binde tu, binde toli;

29 Kere ka maloko ma nali Lot ka Sodom, bu in pouda tuhu manali ka Kanu, bun cēci binde foma:

30 Nin na helen wun niq cē Haci wo ka wa toñinoko.

31 Ka maloko mabena, wo kabigidi ka banka ba, in murani mu kanama kakai ka banka ba, ken' sa mañ tuhu ba diña mun kata: wo ka duñbu ba ken' sa mañ cinkiligi helen.

32 Simokon ba yereme wo ka Lot.

33 Wumo o wume wo dēti ba tuluna si ba kanama ba, wunde ko beñ pirinici: wumo o wume wo pirinici si ba kanama ba, wunde ko beñ tuluñ.

34 Yañ cepi bēna, Ka fuye babena bia bile ko niq ka hutoli hunte; wowunte wo ko seketa, wufena wo ko pea.

35 Bondani bile ko luḅun kata bante; wowunte wo ko seketa, wufena wo ko pea.

37 Binde toṅtoṅoṅ, Kame, Masala? Wunde cepi kanameṅ, Ka kubēli ko ka, kena yibani be komandi kata bante.

HUYA HA HO CEÑE 18.

1 WUNDE kai nboro kanameṅ ba toṅini binde ba wun teme binde ba nia kuramne cimo o cime, wun teme ta binde ba tamo.

2 Wunde cepi, Wa wo patan huḅoṅgila kin ka meci manondi, wo pali ta Kanu, wo neki ta wa ka huyēti;

3 Babora kin ka meci mabena; wunde sē kanama cimo o cime, wunde cepi, ḅoṅgila yama huḅoṅgila ho min in wo talokoi yama.

4 Wunde ta pēn mēya: kere mafeni mabena wunde cepiokoi, Hali yaṅ pali ta Kanu, yaṅ neki ta wa ka huyēti;

5 Bali bafena ce babora wo setini yama, yañ ko ɓoŋgiliye ni huɓoŋgila ho kanama ha, haci wunde ko yama dimbi mene wunde sē cimo o cime.

6 Masala wo cepi, Luyañ ba cepi batemiñ-huɓoŋgila-wotumbe-ta.

7 Kanu sa temiñ huɓoŋgila ba beyeto be kanama, be yēli ni tampeñ fato in fuye, na ni wunde binde muï wutogice?

8 Yañ cepi bēna, wunde ko temiñ huɓoŋgila yako ba binde. Kere mene haci wo ka wa sē, wunde ko peñki malania kafai do?

9 Wunde ɓoŋgoli nboro kiñki ka bişia be simokoi ba binde na be-tumbe, binde yētiñ binondi:

10 Bia bile kai ka bañka ba ka Kanu ba nia kuramne; wowunte wo Wufarisi, wufena wo babohi-kutuñkuñ.

11 Wufarisi wo koi, wunde ni kuramne wunde wuntiñ nanañ, Kanu, yañ kalañañ yina, bali bafena ce yañ ka nona bia bifena, bani-kansuni,

betumbe ta, babalañani, wun ka nona babohi-kutuñkuñ-ko wo.

12 Yañ bohi suñ kale ka tene wunte, yañ duñkuñ kuwañ ka murani mu bohi yañ foma.

13 Kere babohi-kutuñkuñ-ko wo koi wutogie napon, wunde sa natañ taya ta kanama ta kariana, wunde fañ kañka ba kanama ba, wunde cepi, Kanu, kucuya yama nkinikini ba yañ do bahake.

14 Yañ cepi bēna, Wa woñwo kai ka bañka ba kanama ba ka kuloho wu' yame ba wufena: wumo o wume wo natinoko wunde ko tatina; wo tatinoko wunde ko natina.

15 Bia sisi maleten ma kanamen helen ka Yisōs, kena wunde labiki binde: kere na kuci bakarandeni be wun, binde pindi binde.

16 Kere Yisōs yoñon binde kanama, wunde cepi, Kena npaci beyetin be se k'yañ, bañ binde pindi: ba bi'na bile huḅagine ho ka Kanu.

17 Tia yañ cepi bēna, Wumo o wume wo sa yeroko huḅagine ho ka Kanu nona haci woyēti, ḅoṅo o ḅoṅo ka ba wunde biliandi kende.

18 Bayaha wunondi toṅtoṅoṅ ni, Karimoko wolohoi, Name na yañ ni ba kuca si banambe?

19 Yisōs cepi kanama, Ba mbe ba domi yi yama, Yañ do lohoi? Wa ka wolohoi yokoṅ Kanu pe.

20 Yi koteṅ sirani be, Ba balaṅṅ, Ba kori wa, Ba tue, Ba cepi sēri babambui, Nia fanda yiki in nanda.

21 Wunde cepi, Baliṅ bamba foma yañ patan ḅoha kabi yañ kin hacie.

22 Na luye wun Yisōs, wunde cepi kanama, Bali bante na paṅki hinciṅ yi: nia murani mu kanda ḅoṅ foma mu bohi yi, ṅka mun ka bamoneṅ be, yi ko kucu keṅ kariana: sa lima yama.

23 Kere na luye bayaha wo wun, wunde yuṅ huyēti wuboi; ba wunde kin in husonigi hoboi.

24 Na kuci ni Yisōs na yuṅ wunde

huyēti, wunde cepi, Wun ñenoi ta ba be in tasonigi ba bilandi ka huḅagine ho ka Kanu.

25 Wun ñenoi ba yokome ba bila ka mata ma ka masandi wu' dañandi ba sonige ba bilandi ka huḅagine ho ka Kanu.

26 Be luye wun be cepi, Nka puñku ba tula?

27 Yisōs cepi, Baliñ ba dañandi sembe ba ka bia, beñ dañandi ta sembe ba ka Kanu.

28 Beñ cepi na Pitar, Neka, min patan pea murani mu kantu, min limi yina.

29 Wunde cepi kanameñ, Tia yañ cepi bēna, Wa ka wo pei bañka nama, yereme nama, npaci nama, nbenda'ma, in be kie ni, tōko ba huḅagine ho ka Kanu,

30 Wo sa kucu wuboi ka maloko mama, in si banambe ka kafai wo sē wo.

31 Beñ diñi na Yisōs bekohi in bile

be, wunde cepi kanameñ, Nekañ, min kai ka Yerusalem, baliñ ba foma ba ɓalo in banabiñ be ba Hacı wo ka wa, ba ko niq.

32 Ba wunde ko talincando ka Bakafrin be, wunde ko feta, wunde ko nia wutoñkoi hali, wunde ko tuto.

33 Binde ko dagbi ni ka ñkiripiti, binde ko kori ni: ka malok_o ma ceñe matat wunde ko ñali helen ka hutuka ha.

34 Wun meti ta binde ba baliñ bamba; macepi mama roɓoi ka bin', binde kote ta baliñ ba cepo.

35 Wun nioi na Yis_os turie ka Yeriko, bamañkoi-taya wunondi doñoi wuturie ka ɓoñ_o ba, wunde lai.

36 Na luye wunde fañka ha si dañandi, wunde toñtoñonñ sabu babena.

37 Binde cepi ni, Yis_os wo ka Nasaret na dañandi.

38 Wunde yēli tampa, wunde cepi, Yis_os, Hacı wo ka Dauda, kucuya yama nkinikini.

39 Be kōciokoi niñ be pindi ni kena wunde kontoko: kere wunde ñindinci yēla tampa, Hacı wo ka Dauda, kucuya yama nkinikini.

40 Yisōs koi, wunde cepi kena wunde sisa kanama: na turie wunde, wunde toñtoñonñ ni,

41 Mbe ba timo yi ba yañ niye yina? Wunde cepi, Pa, kena yañ kucu makucu ma k'yañ.

42 Yisōs cepi kanama, Kuca makucu ma kanda: malania ma kanda ma patan pētina yina.

43 Yako wunde kuci makucu ma kanama, wunde limi ni, wunde ni Kanu yiki: bia be foma, na kuci binde wun, binde tuñkunu Kanu.

HUYA HA HO CEÑE 19.

1. Yisōs bilandi ka Yeriko, na wunde dañandi,

2 Neka, wa kende wo domo Sakkios,

bayaha wo ka babohin-kutuñkuñ-ko be, sonige na wunde.

3 Wunde dēti ba kuca Yisōs ba koto ni; kere wunde puñki ta ba fañka ha, bali bafena ce wunde wuturoi.

4 Wunde tari ka koçokoi, wunde duñkoi ka kusikimor ba kuca ni; ba wunde ko dañiandi ka boño babena.

5 Na sē Yisōs ka kata ka, wunde neki katinti, wunde kuci ni, wunde cepi kanama, Sakkiōs, kahina, tuha; ba fe yañ ko niō ka bañka ba kanda ba.

6 Wunde kahañ ba tuha, wunde yericoi ni ka maloho lima.

7 Na kuci binde wun, binde foma boñgilokoi, binde cepi, Wunde kai ba doñicandi in bahake.

8 Sakkiōs koi, wunde cepi ka Masala wo, Papa, neka, hucēaci ho ka murani mu k'yañ yañ duñkuñ ka bamoneñ be; mene yañ patan kuñkita nta ka wumo o wume ka yañfa, yañ ceñkeli ni soñko babena kanañ.

9 Yisōs cepi kanama, Fe huforo sē

ka bañka bamba, ba wunde helen haci wo ka Ibrahimia.

10 Ba haci wo ka wa sē ba dētia in ba tuluna wo pirine wo.

11 Na luye bia be baliñ bamba, Yisōs nindinci ɓoŋgila nɓoro, bali bafena ce wunde turie ka Yerusalem, binde simeki na huɓagine ho ka Kanu ko sē wunañ.

12 Wuna wunde cepi, Sonige wunonɗi kai ka kekeñ kotogie ba kucioko huɓagine in ba ciñkiligi.

13 Wunde yoñoni badoini be kanama be kōhi, wunde duñkuñ binde ponin kōhi, wunde cepi kanameñ, Sikiniandi hañ yañ sē.

14 Kere duguriñ be kanama be tambo ni, binde nindi bakēleñ mafeni ma kanama ba cepa, Min timo ta ba wa woñwo kerin̄ia mina.

15 Wun nioi ka maciñkiligi ma kanama ma, na patan wunde kuca huɓagine ha, wunde cepi kena wunde koto moɓoñ ma kuci binde ka sikiniandi ha.

16 Beñ sē na wolinke wo, wunde cepi, Papa, pōni wo kanda wo patan ñindincō pōniñ kōhi.

17 Wunde cepi kanama, Wutumbe, badoi wolohoi, bali bafena ce yin do picoko ba wuyēti, seketa huḅagine ho ka meciñ kōhi.

18 Wo ceñine bile wo sē, wunde cepi Papa, pōni wo kanda wo patan ñindincō pōniñ bisōhi.

19 Wunde cepi helen kanama, Seketa huḅagine ho ka meciñ masōhi.

20 Wufena sē, wunde cepi, Papa, neka pōni wo kanda wo ñalañ yañ ka sandi :

21 Ba yañ paloi yina, bali bafena ce yin do kahie ; yi seketi ki ta yi deñ, yi ñoni ki ta yi pai.

22 Wunde cepi kanama, Ka foti ho kanda ha yañ ko kōnsōñōñ yina, yin do badoi wotōñkoi. Yi kōteñ ba na yañ do kahie, yañ seketi ki ta yañ deñ, yañ ñon ki ta yañ pai.

23 Mbe ba ta yi duñkuñ kopiri wo

k'yan wo ka batikipiñ-kopiri, in ka masē ma k'yañ yañ ko tuñucu kopiri wo k'yañ in mañindinci?

24 Wunde cepi ka be koi wuturie, Kukitañ ni pōni wo, duñkunañ ni ka wo in pōniñ kōhi.

25 Binde cepi kanama, Papa, wunde bohin pōniñ kōhi.

26 Yañ cepi bēna, Wumo o wume wo bohe, wunde ko duñkuna, kere wo bohi ta, hali kiyēti ki bohi wunde, ki ko kuita kanama.

27 Kere be talokoi yama be, be timō ta ba yañ kerin̄ia binde, sisañ bin' do, kōrañ binde.

28 Na patan wunde ɓoñgila wun, wunde kōcokoi ba ka ka Yerusalem.

29 Wun nioi, na wunde turie ka Betfaki in ka Betani ka kuseri ko domo Olif, wunde ñindi bakarandeni bile.

30 Wunde cepi, Kañ ka huɓumi ho sisandi bēna; mene bēn bilandi kende bēn ko peñki nbapu wohac wo lukoi, wo

cucio ta in wumo o wume, pagilañ ni, sisañ ni do.

31 Mene wa o wa toñtoñoñ bēna, Mbe ba bēn pagili ni? nanañ na bēn cepi, Masala wo na timo ni.

32 Be ñindo be kai, binde penki wun nona cepi wunde bin'.

33 Na binde pagali nbapu wohac, be bile niñ be cepi kanameñ, Mbe ba bēn pagili nbapu wohac?

34 Binde cepi, Masala wo na timo ni.

* 35 Binde sisi ni ka Yis̄os : binde cuci yabeñ ba kanameñ ba ka nbapu wohac wo, binde cuci Yis̄os kabigidi.

36 Na wunde kai binde tali yabeñ ba kanameñ ba ka boño ba.

37 Na wunde turie ka huduñbu ho ka kuseri ko ka Olif, fañka ha foma ka bakarandeni be tereñ ba lēhicoko in ba tuñkunia Kanu ka tampa tanaliu ba baliñ bakabeñ ba patan binde kuca foma.

38 Binde cepi, Taduba kin ka Ɓagu

wo sē ka kēn ko ka Yehofa; matebeñ kariana in yiki kabigidi bigidi.

39 Bişia ka Bifarisi be hucēaci ho ka fañka ha cepi kanamen, Karimoko, pinda bakarandeni be kanda be.

40 Wunde cepi kanamen, Yañ cepi bēna, mene bimbe kontokoi, maraka ma ko yēli tampeñ.

41 Na Yisōs turie, wunde neki meci ma, wunde bokiye meñ.

42 Wunde cepi, Mene yi kōten'da, ndo hali yi, ka maloko mama, mene yi kōten'da baliñ ba ni matebeñ! kere mauma beñ roḥoi ka taya ta kanda.

43 Ba maloko ma ko sē kanda, na be talokoi yina be peñkinandi yina kufo in tata, binde ko yina tambo kame o kame.

44 Binde ko yina lopicandi ka kekeñ ko, in npaci be kanda kakai kanda; binde sa pe kanda huraka hunte katinti ka hufena; bali bafena ce yi kōte ta cē Kanu ni yina wulohoi.

45 Yisōs bilandi ka bañka ba ka

Kanu, wunde tereñ ba kanta baḅoni be kende.

46 Wunde cepi kanameñ, Wun ɓalo, Ɓańka ba k'yañ ba ba niye kuramne ; kere bēn sikiñ beñ kutañ ko ka batuani.

47 Yis̄os tanani cimo o cime ka bańka ba ka Kanu. Kere bafodini be-mandi be in karimok̄oēñ be in bayahēñ be binde dēti ba kora ni.

48 Kere binde kota ba binde ni ; bali bafena ce bia be foma kie ni ñaliha ba luya ni.

HUYA HA HO CEÑE 20.

1 WUN nioi ka malok̄o mante ma ka malok̄oēñ mabena, na Yis̄os tanani bia be ka bańka ba ka Kanu, na wunde ni tampeñ talohoi kawandi, bayahēñ be ka bafodini be, karimok̄oēñ be, in beta-nte be sē kanama ;

2 Binde ɓongoli, binde cepi kanama, Cepi mina ; mbe sembe ba niye yi

baliñ bamba, ñka na ñunkuni yina sembe bamba ?

3 Wunde cepi kanamen, Yan helen ko bēna toñtoñon bali bante ; meyan yama :

4 Kubaptisum ko ka Yon kun ñali kariana, haci ka bia ?

5 Binde ñongilicandi, binde cepi, Mene min cepi, Kariana na, wunde ko cepi, Mbe ba nie ta bēn niñ lania ?

6 Kere mene min cepi, Ka bia na ; bia be foma ko mina lopotoci maraka : ba binde ni wun lania ba na Yon na banabi.

7 Binde cepi ba binde kote ta ka ñali kun.

8 Yisōs cepi kanamen, Yan helen yan sa cepi bēna sembe ba niye yan baliñ bamba.

9 Beñ teren na Yisōs ba ñongila nboro kinki ka bia be : Wa wunondi tui maro ka ñunbu, wunde talincandi beñ ka bayolin, wunde kai ka keken kotogie ba namba.

10 Ka maloko ma cime tata ta wunde nindi badoi ka bayolin be, kena binde dunkuɓi ni tata taɗia ka dunɓu ba ka maro: kere bayolin be dagbi ni, binde peɓi ni, wunde ciɓkiligi, wunde ta diɓi nta.

11 Wunde nindi helen badoi wufena: binde dagbi ni helen, binde ni niɓi kula-hu, binde peɓi ni, wunde ciɓkiligi, wunde ta diɓi nta.

12 Wunde nindi helen wotat wo: binde yuku ni, binde kanti ni.

13 Beɓi cepi na karimoko wo ka dunɓu ba ka maro, Mbe ba yaɓi ni? Yaɓi ko nindi haci wo k'yaɓi wo timo yaɓi: tambo binde ko ni niɓi yiki mene binde kuci ni.

14 Kere na kuci ni bayolin be, binde boɓgilibandi, binde cepi, Wunde na wotante wo; kentuma kori ni, kena keɓi ba kanama ba niɓi kantu.

15 Binde kanti ni ka dunɓu ba ka maro, binde kori ni. Name na wo bile dunɓu ba ka maro ma ko ni binde?

16 Wunde ko sē ba cēcia bayoliñ bimbe, wunde ko talincandi dunbu ba ka maro ka bifena. Na luye binde wun, binde cepi, Saki beñ.

17 Wunde neki binde, wunde cepi, Mbe bamba ba balo, Huraka ho bañino in batoliñ be, hu'na beñ ko sikiñ huya ha ka kuyogori ko.

18 Wumo o wume wo ñoci ka huraka hobena ko sakiandi nawesiwesi ; kere wumo o wume wo ñoco huñ, huñ ko luḅuñ ni nona kuligbi.

19 Karimokoen be in bayahen be ka bafodini be dēti ba boha ni ka maloko mabena ; kere binde paloi bia be : ba binde kuci ba wunde cepi nborokiñki ba binde.

20 Binde siti ni, binde ñindi bayiliñ, be ni nona bi'na bia betumbe, kere binde na babayani be, kena binde bohi ni ka tampa hañ binde talincandi ni ka ḅagu wo in ka sembe ba ka gomenor wo.

21 Binde tontonon ni, Karimoko, min koten ba na yi bongoli, yi tanani

wutumbe, yi ni ta macanciandi ka wumo o wume, kere yi tanani ɓoɓo ba ka Kanu katia :

22 Wuna min toɗtoɗoɗi, Wutumbe ba min ba duɗkuna kutuɗkuɗi ko ka Kaisar, tambo nin ce ?

23 Kere wunde kuci sokoti ba kanameɗi ba, wunde cepi kanameɗi,

24 Toɗini yama ſiliɗi. Ni ka na ma- tolandi in maɓali mama? Binde cepi, Kaisar na.

25 Wunde cepi kanameɗi, Wuna duɗkunaɗi Kaisar mu ka Kaisar, du- ɗkunaɗi Kanu mu ka Kanu.

26 Binde ta ni bohi ka tampa hucē- aci ho ka bia be : binde ni kaba ka macepi ma kanama, binde kontokoi.

27 Beɗi sē na binondi be ka Bisad- duki be, be baɗine maɗali ma ka hutu- ka ha : binde toɗtoɗoɗi ni,

28 Karimoko, Musa ɓali ba min, Mene wenda wa tuku, wunde pe yere- me wo ta ni kie, wenda'ma ko niɗi deɗi, wunde ko kie npaci ba wenda'ma.

29 Nbenda bison bile nio nin nanan : wolinke wo den yereme, wunde tuku, wunde ka in 'paci.

30 Wobile wo deni ni ;

31 Wotat wo deni ni ; nin na bison bile be helen binde tuku binde ta pe npaci.

32 Mafeni mabena bonda wo tuku helen.

33 Wuna ka manali ma ka hutuka ha yereme wo ka nka na ka bin' ? ba bison bile na den ndi ni.

34 Yisos cepi kanamen, Npaci be kafai do den, binde deno :

35 Kere bia be simoko ceni na ba kuca kafai wobena, in manali ma ka hutuka ha, binde sa den, binde sa dena :

36 Binde sa punku ba tuka helen : bali bafena ce bin' in maliken be, bi' ko nio sinti ; binde na npaci be ka Kanu, na binde npaci be ka manali ma ka hutuka ha.

37 Kere betuke be nali helen ka si

nona toñini mina Musa ka maḅali ma ba kuien ko, na domi wunde Yehofa, Kanu wo ka Ibrahim, in Kanu wo ka Iṣaaka, in Kanu wo ka Yañkuba.

38 Ba wunde ka Kanu ka betuke be kere ka be in sini be ; ba bia be foma femi kanama.

39 Beñ cepi na biṣia be ka karimoḱoḱoen be, Karimoḱoḱo, yi patan ḅongila wuloḱoi.

40 Mafeni mabena binde tuñki ta ba toñtinina ni bali o bali.

41 Yisḱs toñtoñon binde, Name na cepi bia be ba na Kraist na haci wo ka Dauda ?

42 Bali bafena ce Dauda cepi ka kutagba ko ka Ñaluña ña, Yehofa cepi ka Masala wo k'yañ, Doñḱo ka huloñḱo ho k'yañ hotomi,

43 Hañ yañ ni be talḱoi yina be huḅoḱo ho ka ñatai ña kanda.

44 Wuna Dauda domi ni Masala, name na wunde haci wo kanama ?

45 Bena ka malu ma ka bia be foma

Yis̄os cepi ka bakarandeni be kanama be,

46 Sēlōkōn karimōkōen be, be timo ba ka in yabeñ batōgie, in be timo ñamañ ña ka taḅantañ ta, in mudoniñ mu yame lohō ka ñabasi ña, in ka mapenkandiñ ;

47 Be tōn bañken ba ka baborani, be ni ñaramne ñatōgie ba roḅa batōñkoi ba kanameñ; bi'na kēlina wumandi hali.

HUYA HA HO CENE 21.

1 Yis̄os ñatañ taya ta, wunde kuci sonigen be tōne muñki mu kanameñ mu ka muñalini mu.

2 Wunde kuci heleñ babora womōne wunondi wo tōne kende kopiriñ beme-lise bile.

3 Wunde cepi, Tia, yañ cepi bēna, Babora womōne wo tōn kende wu'dañandi binde foma :

4 Ba bimbe foma ka muboi mu kanameñ toñini ka muñki mu ka Kanu ; kere babora wo ka mapañki ma kanama ma patan toña kende mu bohi wunde mu foma.

5 Na bişia ɓoŋgoli ba bañka ba ka Kanu, na ɓegisoi beñ ka maraka malohoi in muñki, wunde cepi,

6 Ba murani mu kuci bēn, maloko ma ko sē, na sa huraka hunte pokatinti ka hufena, ho sa toña.

7 Binde toñtoñon ni, Karimoko, cime cē baliñ bamba ni? mbe madeñici tenke na cē baliñ bamba ni?

8 Wunde cepi, Sēlokon ken sa na bēn tokina : bali bafena ce beboi be ko sē ka kēn ko k'yañ, binde ko cepi, Yan na Kraist ; maloko ma turie : wuna ba bin' liñ.

9 Kere mene bēn luye ba madegiliñ in sogisogiñ, bañ palo ; yokon baliñ bamba linki dañandi ; kere mape ma ka mauma.

10 Beñ cepi na Yisus kanameñ,

Humpo ko ñalincandi humpo, huḅagine ko ñalincandi huḅagine :

11 Mañenokō mamandi ma ko niō ka kekeñ ko, kōntō in ntūrnanī kita-liandi kata kanondi; wu' paloi in ma-deñici teñkeñ mamandi ma ko ñali ka kutaihine ko.

12 Kere baliñ bamba foma sa nie sē, binde ko bēna cucu talōngō ta kanameñ, binde ko bēna setini, binde ko bēna talincandi ka ñabasi ña in ka yēliñ, bēn ko sisa ka ḅaguñ in bayahēn tokō ba kēn ko k'yañ.

13 Ka mape ma baliñ bamba foma ko toñini mapicoko ma kandeñ.

14 Wuna tiañ beñ ka tatuguma ta kandeñ, ken sa na bēn liñki simokō ba bēn cepi.

15 Bali bafena ce yañ ko bēna duñkuñ foti in funuñ ho be talokoi bēna foma bin' sa puñku ba mēya, bin' sa puñku ba bañina.

16 Bēn ko talincando in be kie bēna, in nbendeñ, in humpo ho kandeñ,

in biyatikiñ be ; binde ko kōri bēna biṣia.

17 Bēn ko tambio in bia foma tōko ba kēn ko k'yañ.

18 Kere hali nbole kinte ka tayaha ta kanden kin sa piriñ.

19 Ka mabohiciki ma kanden bēn ko ñalañ si ba kanden.

20 Mene bēn kuci Yerusalem peñkando in ñalombo, ce na bēn kōto ba macēcio mabena ma turie.

21 Ka maloko mabena kena be ka Yudia tari ka ñaseri ña ; kena be ka Yerusalem fuñ ; ken sa na be ka keken ko bilandi kende.

22 Bali bafena ce maloko ma ka makēlino ma me'na, kena ba balo ba foma niō.

23 Kere mone ka be in tole in ka be bopon npaci ka maloko mabena ! bali bafena ce husetiō homandi ko niō kafai do, in matuñ ka bia bimbe.

24 Binde ko woci ka sasiko wobile, binde ko kata ka huwaline hucēaci ho

ka Bakafrin be foma: Yerusalem ko lata in Bakafrin be, hañ maloko ma ka Bakafrin be nioi.

25 Madeñici tenken ma ko niõ ka kañ wo, ka senkele wo in ka sunsen be; kafai do tampo ta ko niõ sobin in kontofili ba matun ma ka selu wo in mawunkulu ma;

26 Tatuguma ta ka bia ko tiniki ka kuyere in ba manekin ma ba balin ba se kafai do: bali bafena ce nalombo na ka kutaihine ko nenoko.

27 Binde ko kucu Haci wo ka wa se ka kutaihine ko ka sembe in yiki bamandi.

28 Mene balin bamba tereñ ba nio, nekañ kabigidi, natinañ tayaha ta kanden; bali bafena ce huforo ho kanden turie.

29 Yisos cepi binde nboro; Nekañ kuñinbin in naieñ na foma:

30 Kauñka mene neñ tahi, ben ko koto ba na tamõ ba turie.

31 Nin na helen ben, mene ben

kuci baliñ bamba nioi, koṭoñ ba huḅagine ho ka Kanu turie.

32 Tia yañ cepi bēna, humpo ho sa dañandi hañ yoḅoñ baliñ ba foma nioi.

33 Keken ko in kutaihine ko ko dañandi! kere tampeñ ta k'yañ teñ sa dañandi.

34 Niañ kutegbe tambo baliñ batokoñkoi, mampa, in manio-sobiñ ma kafai do tiñi tatuguma ta kanden ta, hañ maloko mabena sē kanden nona mudigiñ.

35 Bali bafena ce maloko mabena ko sē ka be doñoi foma ka huyēti ho kafai do.

36 Sēlokoñ, niañ kuramne cimo o cime, kena bēn ceñ ba tula ka baliñ bamba foma ba niḅ, kena bēn ko wuturie ka Haci wo ka wa.

37 Yisḅ bariñ taninia ka bañka ba ka Kanu beñ o beñ; ka fuye wunde fuñ, wunde doñoi ka kuseri ko ka Olife.

38 Bia be foma sē kanama sañkala sañkala ka bañka ba ka Kanu, ba luya ni.

HUYA HA HO CEÑE 22.

1 Mapeñkandi ma ka hudege ho pañki ßiti ma turie, ma domo madañandi ma.

2 Bayaheñ be ka bafodini be in karimokoeñ be dēti na binde kori Yisōs ; ba binde paloi bia be.

3 Beñ bilandi na Sētani ka Yudas wo domo Iskariot, wowunte wo ka bekōhi in bile be.

4 Wunde kai, wunde kucandi in bayaheñ be ka bafodini be in bakelehani be, kena wunde talincandi ni kanameñ.

5 Wun timi binde, binde niandi lahairi ba ðunkuna ni kopiri.

6 Wunde yerokoi, wunde dēti malokō mañenoi ba talincandi ni kanameñ, wun ka ka mapeñkandi ma ka bia foma.

7 Beñ sē na malokō ma ka hudege ho pañki ßiti, ma binde kori taka wo ka madañandi ma.

8 Yis̄os ñindi Pitar in Yon ba cepa, Kañ, k̄osin̄ok̄on̄ madañandi ma ba min, kentuma toñ.

9 Wunde toñtoñon̄ ni, Kame timo yi ba min k̄osin̄ok̄o?

10 Wunde cepi kanameñ, Nekañ, mene bēn bilandi ka meci ma, hailañbo ko bēna peñki wo cuc̄okoi hulonde ho in mandī; limañ ni ka bañka ba wunde bilandi.

11 Kena bēn cepi ka wo bile bañka ba, Karim̄ok̄o wo cepi yina, Kame na hukuñko ho ka yañ tomi taka wo ka madañandi ma in bakarandeni be k'yañ be?

12 Wunde ko bēna toñini hukuñko homandi hoḅegisoi katinti; kena k̄osin̄ok̄on̄ bēn.

13 Binde kai, binde peñki wun nona cepi wunde binde; binde k̄osin̄ok̄oi taka wo ka madañandi ma.

14 Na patan mal̄ok̄o ma sa, Yis̄os doñicandi in bañindoni be k̄ohi in bile be.

15 Wunde cepi kanameñ, Ka kufio komandi yañ timoeñ ba toma taka wo ka madañandi mama in bēn, yañ sa nie setinio.

16 Ba yañ cepi bēna, Yañ sa toñ ni helen, hañ meñ nioi ka huḅagine ho ka Kanu.

17 Wunde seketi hupoti ha, na patan wunde kalañina Kanu, wunde cepi, Seketañ mama, fainandi meñ hucēaci ho kanden.

18 Ba yañ cepi bēna, Materen kauñka yañ sa tie ka tata ta ka maro ma hañ huḅagine ho ka Kanu ceñ.

19 Wunde seketi hudege ha, wunde kalañan Kanu, wunde tin kinandi huñ, wunde duñkuñ binde, wunde cepi, Huñ na koto ko k'yañ ko duñkuno ba bēn; niañ wun ba simoko yama.

20 Nin na helen hupoti ha mafeni ma hutoma ha, wunde cepi, Hupoti hoho masañkalinandi mañama ka marēñ ma k'yañ ma ñḅoi ba bēn.

21 Kere nekañ, hulongo ho ka wo

talincandi yama ho in yañ ka tēbul wo.

22 Katia Hacı wo ka wa kai, nona paini wun cepo : kere mone ka wa wobena wo talincandi ni !

23 Binde tereñ ba toñtininiandi ñka na ni baliñ bamba.

24 Matakandi ma ñali helen hucēaci ho kanameñ, ka wo simoko wo yame ba binde.

25 Yis̄os cepi kanameñ, Bağuiñ be ka Bakafriñ be keriniye binde ; binde be keriniye binde, bin' domo na bañkini.

26 Kere bēn sa wun niō : wo yame hucēaci ho ka bēn, kena wunde niō nona wohacie ; wo niō bayaha wo kena wunde niō badoi.

27 Ñka na yame, wo doño ka toma, hacı badoi wo ? wun ka wo doñoi ka toma ? kere yan na hucēaci ho kanden nona badoi.

28 Bēn na be nioi in yañ ka matigo ma k'yañ ;

29 Yañ cuci bēna huḅagine nona cucuñ yama Fanda'n huñ.

30 Kena bēn toñ, bēn tie ka tēbul wo k'yañ ka huḅagine ho k'yañ; bēn ko doño ka tayensi ta ka huḅagine ba kōnsinīnia tampo ta kōhi in tale ta ka Yisrēel.

31 Masala wo cepi, Saimon, Saimon, neka, Sētani timoēñ ba boha bēna, kena wunde feri bēna nona pakala.

32 Kere yañ ni kuramne ba yi, ken sa na malania ma kanda ma tamo; yi, mene yi patan sikioko helen, kahania nbenda.

33 Wunde cepi kanama, Papa, yañ patan kosinoko ba ka in yi ka yēli in ka hutuka.

34 Wunde domi, Pitar, yañ cepi yina, koki sa kokeri fe, hañ yi ko bañañ katat ba na yi koteñ yama.

35 Yisōs cepi kanameñ, Na nindi yañ bēna, bēn do ka in boto, in hutoro, in dagbaleñ, bēn pañki nta? Binde cepi, Min pañki ta nta o nta.

36 Beñ cepi na wunde kanameñ, Kere kauñka wo in boto, kena wunde diñ beñ. Nin na helen wo in hutoro; wo ka in sasiko, kena wunde ni yaba nama ba bon, wunde boli wunte.

37 Ba yañ cepi bēna, bamba ba patan balo ba ba ko niō k'yañ, Wunde kondico ka betonkoi be: ba baliñ ba ba yañ ba ko pac.

38 Binde cepi, Papa, neka he, sasikoni bile kin do. Wunde cepi kanameñ, Wun ceñ.

39 Yisoş fuñ, wunde kai, nona bare wunde nia, ka kuseri ko ka Olif; bakarandeni be kanama be peti ni.

40 Na wunde kende, wunde cepi kanameñ, Nian kuramne, ken sa na bēn to ka matigo.

41 Wunde togie binde molon ma mayeli huraka; wunde kie tabun, wunde ni kuramne.

42 Wunde cepi, Fanda'n, mene yi mē, boina hupoti hoho mañali k'yañ;

ken sa na mani ma k'yañ ma ni_o,
kere kena ma kanda ma ni_o.

43 Malika wo sē kanama mañali
kariana, wunde kahani ni.

44 Na Yis_os seti_o wunde ni kuramne
hañ mamēhiani ma kanama ma siki-
o_{koi} nona matundi mamandi ma ka
marēñ ma ño_{ce} ka kekeñ ko.

45 Na ñali wunde ka kuramne,
wunde kai ka bakarandeni be kanama
be, wunde peñki binde, bin' nini ba
nkinikini.

46 Wunde cepi kanameñ, Mbe ba
bēn nini? Ñaliñ, niañ kuramne, ken sa
na bēn to ka matigo.

47 Na Yis_os boñgoli hinciñ, neka,
fañka in wo domo Yudas, wowunte
wo ka beko_{hi} in bile be, wunde
ko_{ci}o_{koi} binde, wunde turie Yis_os ba
cimina ni.

48 Yis_os cepi kanama, Yudas, yi
talincandi Haci wo ka wa ka ma-
cimi?

49 Na kuci bakarandeni be kanama

be ba lime, binde cepi, Papa, min bē yuī in sasikō wo?

50 Wunte wo kanameñ yuī badoi wo ka bafodi womandi wo, wunde temiñ kuluha ko kanama kotomi.

51 Yisōs domi, Wun ceñ bēna. Wunde labiki kuluha ko kanama, wunde pētiñ ni.

52 Beñ cepi na Yisōs ka bayahēñ be ka bafodini be in bakelehani be ka bañka ba ka Kanu, in ka betante be be sēye ni, Bēn do sē k'yañ in sasikōni in baḅeñḅeñ nona yañ do batuañ?

53 Na yañ in bēn cimo o cime ka bañka ba ka Kanu, bēn tumbini ta taloṅgō ta kandeñ ba boha yama, kere malokō ma kandeñ me'na, in sembe ba ka fincima.

54 Beñ bohi na binde ni, binde kati ni, binde bilici ni ka bañka ba ka bafodi womandi wo. Pitar limi wutogie napon.

55 Na patan binde tōnta bu hucēaci

ho ka kurukuru ba, na patan binde doño kata bante, Pitar doñoi ka hucēaci ho kanameñ.

56 Kere haibeto wunondi kuci ni cē doñoi wunde wuturie ka bui bu, wunde neki ni natiñ, wunde domi, Hailaño woñwo helen wunde bariñ ni in wunde.

57 Pitar tantie ni, wunde cepi, Haibeto, yañ kote ta ni.

58 Wun ta fui wufena wo kuci ni, wunde cepi, Yin do wunte wo kanameñ helen. Pitar cepi, Hailaño, yañ ce.

59 Mafeni ma maloko mayēti dañandi wunondi kahañ ba cepa, Katia hailaño woñwo helen wunde bariñ ni in wunde; ba Wukalili na wunde.

60 Pitar cepi, Hailaño, yañ kote ta ba yi cepi. Yako na wunde boñgoli hinciñ koki wo kokeri.

61 Masala wo silokoi, wunde neki Pitar. Pitar simokoi tampa ta ka Masala wo na cepi wunde kanama,

Koki wo sa nie kokeri yi ko bañan yama katat.

62 Pitar fuñ, wunde biriñ wutüne.

63 Lanbeñ be bohe Yis̄os, binde feti ni, binde fañi ni.

64 Na lukucu binde taya ta kanama ta, binde toñtoñon̄ni ni, Cegi he mina; ñka fañi yina?

65 Binde ñongoli baliñ baboi ba wunde ka masambo.

66 Na putoi kañ wo, betante be ka bia be in bayahen̄ be ka bafodini be in karimokoen̄ be komandi kata bante, binde kati ni ka bakonson̄oni be, binde cegi,

67 Mene yi na Kraist cegi mina. Wunde cegi kanamen̄, Mene yañ cegi bēna, bēn sa ni lania.

68 Mene yañ toñtoñon̄ni bēna, bēn sa 'ma mēye.

69 Materen̄ kauñka, Hacı wo ka wa doñoi ka hulongo hotomi ho ka sembe ba ka Kanu.

70 Ben̄ cegi na binde foma, Yi na

Haci wo ta Kanu ; Wunde cepi kana-
meñ, Bēn na cepi wun, yan na.

71 Binde cepi, Mbe tambasēri bafena
ba timo min helen? ba min beñ patan
luya ka foti nama ha.

HUYA HA HO CENE 23.

1 FAŊKA ha foma ñali, binde sisi
ni ka Pailat.

2 Binde tereñ ba cucue ni, binde
cepi, Miñ peñki hailaño wo, wunde
piriñici humpo ho kantu, wunde pindi
bia be ba tuñkuna kutuñkuñ ko ka
Kaisar, wunde cepi na wunde na Kraist
baƙu wo.

3 Pailat toñtoñon ni, Yi na baƙu
wo ka Biyuda be? Wunde domi, Yi
na cepi wun.

4 Beñ cepi na Pailat ka bayahen
be ka bafodini be in ka fañka ha,
Yan ta kucu matuñko ka hailaño
wo.

5 Kere binde kahañ ba cucue ni, binde cepi, Wunde t_on_ci_na_nd_i bia be, na wunde tanani ka Yudia foma materen ka Kalili hañ do.

6 Na luye wun Pailat, wunde t_on_to_no_n mene haila_nbo Wukalili na wunde.

7 Na kote wunde na wunde kin ka makeren ma ka Herod, wunde to_ni_ci ni ka Herod, wo ka Yerusalem ka maloko mabena.

8 Na kuci Herod Yis_os-i, wun timi ni hali : ba wutogice wunde timo ba kuca ni bali bafena ce wunde patan luya baliñ baboi ba wunde ; wunde cuci lima ba wunde ko kucu baliñ bakaben ba wunde ni.

9 Herod t_on_to_no_n ni tampeñ taboi ; kere wunde ta ni meye tampa o tampa.

10 Bayahen be ka bafodini be in karimokoen be koi, binde kahañ ba cucue ni.

11 Herod in bakuru_oani be kanama

be, binde yētīn ni, binde feti ni, binde biliñ ni yaba banañaleñale, binde toñici ni helen ka Pailat.

12 Ka malokō mabena Pailat in Herod ceñkelen ka timandi : bali bafena ce cēborondi binde talikandi.

13 Na yoñoni Pailat bayahen be ka bafodini be in bakereni be in bia be kata bante,

14 Wunde cepi kanamen, Bēn sisi hailaño wo k'yañ, nona wunte wo pirinici bia ; nekañ, yañ patan sogeria ni ka hucēaci ho kanden, yañ ta kucu matũnko ka hailaño wo ma bēn cucu ni :

15 Wun ka helen Herod ; ba wunde ceñkelen ka toñica ni kantu ; nekañ, wunde nie ta he bali o bali ba ceñe ba wunde hutuke.

16 Wuna yañ ko niñ kēliñ, yañ ko niñ peñ.

18 Binde foma yēli tampeñ kata bante, binde cepi, Dokina hailaño wo, pagiliye mina Barabas :

19 Wo tio ka yēli wo bali bafena ce wunde tōni sogisogi ka meci ma, wunde kori wa ka husapa.

20 Pailat ɓongilicandi helen in binde, wunde timoen ba pagila Yis̄os ;

21 Binde yēli tampeñ kata bante, binde cepi, Lanca ni ka kuien kobariñandi, lanca ni ka kuien kobariñandi.

22 Wunde cepi kanameñ, ka maloko ma ceñe matat, Mbe, mbe batonkoi ba ni wunde ? Yañ kuca he sabu ba wunde hutuke : wuna yañ ko niñ kēlin, yañ ko niñ peñ.

23 Kere binde ticeki ka tampeñ tanaliu, kena wunde lanca ka kuien kobariñandi. Tampeñ ta kanameñ ta teñ fuñandi.

24 Pailat temiñ huñ kena wun nio nona timo binde.

25 Wunde pagili wo tio ka yēli wo ba maton sogisogi in ba makori wa ka husapa, wo lai binde ; kere wunde talincandi Yis̄os nona timo binde.

26 Na patan binde kata ni, binde

bohi wa, Saimon ka Kairini, na wunde nali ka keken ko, binde lintin ni kuien kobarinandi ba kata kun mafeni ma ka Yisos.

27 Fañka homandi limi ni in bondani be boke ba wunde.

28 Yisos silokoi kanamen, wunde cepi, Npaci bondani be ka Yerusalem, ban boki ba yan, bokiokon, bokan ba npaci be kanden be.

29 Nekan, maloko ma ko se, na binde cepi, Taduba kin ka borekeni be, in ka tole ta kie ta, in ka mabili ma bopoi ta.

30 Ka maloko mabena binde ko teren ba cepa ka tabigidi ta, Nociñ mina; in ka naseri na, Mankican mina.

31 Bali bafena ca mene binde ni balin bamba ka kuien kodete, mbe ba niõ mene kuien kotite?

32 Bia betonkoi bile helen kato ba korizando in wunde.

33 Na cen binde ka domo mabemere, kena lanci binde ni ka kuien

kobariñandi, in bia bile betoñkoi be, helen, wunte ka hotomi, wunte ka hopagada.

34 Beñ cepi na Yis̄os, Fanda'n, penia binde; ba binde kote ta ba binde ni. Binde fainiandi mubili mu kanama mu, binde linki malimaliñ.

35 Bia be koi, binde neki. Bakereni be helen binde feti ni, binde cepi, Wunde tuluñ binondi; kena wunde tulunoko mene wunde na Kraist wo yeti Kanu.

36 Bakurubani be feti helen ni, na se binde kanama, binde dunkuñ ni mandi manaboribori.

37 Binde cepi, Mene yi na bagu wo ka Biyuda be, tulunoko.

38 Maḅali ma ḅalo katinti kanama, Wonwo wunde na bagu wo ka Biyuda be.

39 Wunte wo ka betoñkoi be lancoi ka naien na, wunde yagi ni, wunde cepi, Mene yi na Kraist, tulunoko, tuluna mina.

40 Wufēna wo pindi ni, wunde cepi, Yi pali ta Kanu, na yi kucu ba na yi kin ka matũnko mabena bēn?

41 Min tũnko wutumbe; bali bafena ce min kuci kutuñkuñ ba mani ma kantu: kere hailaño wo wunde ni ta he bali bante batõnko.

42 Wunde cepi, Yisõs simokõ yama mene yi ceñ ka huḅagine ho kanda ha.

43 Yisõs cepi kanama, Tia yañ cepi yina, Fe yi ko niõ in yañ kariana.

44 Wun nioi ka fatõ ba fincima mañkandi ka kekeñ ko foma hañ kañ wo lemboi.

45 Kañ wo bolõni: makuñkulucu ma ka bañka ba ka Kanu sainoi hucēaci.

46 Na patan Yisõs yēla tampa, wunde cepi, Fanda'n, ka talõngo ta kanda kena yañ talincandi yina wo k'yañ wo: na cepi wunde wun, wunde tatañ.

47 Na kuci bakeleha wo in keme wunte ba nioi ba, wunde ni Kanu yiki, wunde cepi, Tia wa wo wotumbe na wunde.

48 Fañka ha foma be kōmandi ba kuca wun, na kuci binde ba paini nio ba, binde ciñkiligi, binde kai ka ntūñ kankeñ ba kanameñ ba.

49 Be kōtiandi in wunde foma, in bōndani be lime ni mañali ka Kalili, binde koi wutogie napon, binde neki balin bamba.

50 Neka, hailañḅo kēn nama na Yusufu, ḅogoli na wunde wolohoi in wotumbe.

51 (Wo yeriki ta huḅongila ho kanameñ in mani ma kanameñ;) wa wo ka Arimatia, meci ma ka Biyuda be, wo lumbu ba huḅagine ho ka Kanu :

52 Hailañḅo wo kai ka Pailat, wunde lai kubēli ko ka Yisōs.

53 Wunde tuhucu kuñ, wunde fulucucu kuñ ka tika bafufe, wunde tie ni ka huluma ho suño ka huraka, ka tio ta he wa.

54 Maloḅo mabena me'na makosinoḅo ma, Kati wo turie.

55 Bōndani be helen be pete ni

mañali ka Kalili, binde ceñkelen ka sa, binde neki huluma ha nona woli kubēli ko kanama ko.

56 Binde ciñkiligi, binde kōsinōkoi sepiñ in maiya ma matañ.

HUYA HA HO CEÑE 24.

1 KA Kati wo kena bondani be femi nona sirañ wo. Kere ka Tene wo, fitibi, binde sē ka huluma ha, binde sisi sepiñ ba patan binde kōsinōko.

2 Binde peñki huraka ha boino ka huluma ha.

3 Binde bilandi, kere binde ta peñki kubēli ko ka Yisōs Masala wo.

4 Na nioi bin' kōntōfili hali ba wun, bia bile koi wuturie bindē be in yabeñ banañaleñale :

5 Kuyere bohi binde, binde mpuci ta-yēti ta kanameñ ta ka kekeñ ko, binde cepi kanameñ, Mbe ba bēn dēti wo in si-ē hucēaci ho ka betuke be ?

6 Yis̄os ka do, wunde ñali : simokōñ na cepi wunde bēna na hinciñ bēn ka Kalili,

7 Haci wo ka wa ko talincando ka taloṅo ta ka bahaken, yokōñ wunde lanco ka kuien kobariñandi, ka maloko ma ceñe matat wunde ko ñali ka hutuka ha.

8 Binde simokoi tampeñ ta kanama ta,

9 Binde cinkiligi mañali ka huluma ha, binde cepi baliñ bamba foma ka bekohi in wunte be, in ka bifena be foma.

10 Binde na Mariemba ka Makdala, Yoanna, in Mariemba nanda Yēmi : bondani binondi be in binde bin' cepi baliñ bamba ka bañindoni be.

11 Binde luye tampeñ ta kanamen ta nona kupensia ; binde nie ta teñ lania.

12 Beñ ñali na Pitar, wunde kai ka ntari ka huluma ha : wunde mpucoi, wunde neki kakai, wunde kuci tiken

bafufe ba ñoloi kuwañ ; wunde ciñkiligi kanama ka bañka, wunde ni kaba ba ba paini nio ba.

13 Neka he, bia bile ka bin' binde kai ka maloko mabena ka tabumi ta domo Emmeos, wuturie ka Yerusalem.

14 Binde ñongilicandi ba baliñ ba ba paini nio ba foma.

15 Wun nioi na binde ñongilicandi, binde toñtininiandi, Yisos turie, wunde kai in binde.

16 Kere binde ta niñ deñici teñke.

17 Wunde cepi kanameñ, Mbe ba bēn ñongoli, na bēn kai in nkinikini?

18 Wunte wo kanameñ, kēn nama na Kliopas, wunde cepi kanama, Yin do taihine, yi wunte na doñoi ka Yerusalem, yi kote ta baliñ ba paini nio kende yēheñ?

19 Wunde cepi kanameñ, Mbe baliñ na? Binde cepi kanama, Ba baliñ ba Yisos ba wo ka Nasaret, banabi wo in sembe ka mani in ka tampa ka kocokoi ka Kanu in ka bia foma.

20 Bayaheñ be ka bafodini be in bakereni be kantu be talincandi ni ké'mañ tũnkino ba koro in ba lanco ka kuien kobariñandi.

21 Kere min cuci lima ba na wunde ko bakañ Mayisrēel. Mafeni ma baliñ bamba foma, fe na maloko ma ceñe matat kabi na nioi baliñ bamba.

22 Hañ tuñ bondani be kantu bişia be ní mina ba min nia kaba, na pēn binde ka ka huluma ha;

23 Na ta bin' kucu kubēli ko kanama ko, binde sē, binde cepi na binde patan kuca makucuye ma ka malikeñ, be cepe wunde nioi si.

24 Binondi be kantu be in min be kai ka huluma ha, binde peñki wun nona cepi bondani be: kere binde ta kucu Yisos na.

25 Beñ cepi na Yisos kanameñ, E bēn do tokoi, bēn bohın tatuguma ta-dimboi ba nia lania foma ba cepi babin be.

26 Kraist wo wunde ka ba setinio

baliñ bamba, in ba bila ka yiki ba kanama ba?

27 Wunde teren ka Musa in ka banabiñ be foma, wunde cepi kanamen, ka maḅali ma foma, baliñ ba wunde.

28 Binde turie ka taḅumi ta ka kai binde: Yis̄os ni nona timo wunde ba dañandi ka k̄ocokoi.

29 Kere binde ticeki ni, binde cepi, Nio hinciñ in min: bali bafena ce f̄incima ha koi sa, kañ wo koi bila. Wunde bilandi ba nio in binde.

30 Wun nioi, na doñi wunde in binde ka toma, wunde seketi hudege, wunde tulu huñ taduba, wunde t̄inki-nandi, wunde f̄aini binde huñ.

31 Taya ta kanamen ta ñeli ni, wunde kai nafili.

32 Binde cepiandi, Wun ka tatuguma ta kantu ta ko mali kakai kantu, na wunde ḅoñgoli in min ka ḅoño ba, na wunde metini maḅali ma ka Kanu ba min?

33 Binde ñali ka maloko mabena,

binde cinkiligi ka Yerusalem ; binde penki banindoni be kōhi in wunte be in be in binde kata bante.

34 Binde cepi, Masala wo patan nali katia, wunde patan toñinoko ka Saimon.

35 Binde cepi baliñ ba nio ka boño ba, name na kotiē binde ni ka tiñkinandi hudege ha.

36 Na binde boñgoli baliñ bamba, Yisōs koi ka hucēaci ho kanameñ, wunde cepi, Matebeñ kanden.

37 Binde paloi, binde nioi kuyere, binde simeki na binde kuci yina wo.

38 Wunde cepi kanameñ, Mbe ba tiniki bēn, mbe ba bēn niō sike ka tatu-guma ta kanden ?

39 Nekañ taloño ta k'yañ in n̄atai n̄a k'yañ, yan na : labikiñ yama, nekañ ;

40 Na patan binde boñgila bamba, wunde toñini binde taloño ta kanama ta in n̄atai n̄a kanama n̄a.

41 Na ta binde nie lania hinciñ ba

maloho lima, binde ni kaba, wunde cepi kanameñ, Bēn kin mutōñ do ?

42 Binde duñkuñ ni hudumbulu ho ka fē woturuoi.

43 Wunde seketi huñ, wunde tōñ ka binde.

44 Yisōs cepi kanameñ, Tampeñ ta k'yañ ta cepi yañ bēna ten na tanta, na yañ hinciñ in bēn, yōkoñ baliñ ba foma ba ko niō, ba ɓalo ka sirañ wo ka Musa in ka banabiñ be, in ka ñaluña ñakaši ña ba yañ.

45 Beñ peti na wunde masimōkoēñ ma kanameñ kena binde koto maɓali ma ka Kanu.

46 Wunde cepi kanameñ, Niñ ɓalo na meñ, Kraist wo kin ba setinio in ba ñali ka hutuka ha ka maloko mo ceñe matat ;

47 In ba mani-tubu, in mapenio ma ka hakeñ ko cepa ka kēn ko kanama hucēaci ho ka tampo foma, matereñ ka Yerusalem.

48 Bēn na basēriñ be ka baliñ bamba.

49 Nekañ, yañ toñici bēna lahairi ba ka Fanda'n : kere lumbañ ka meci ma ka Yerusalem hañ bēn tiñi in sembe ba ñali kabigidi.

50 Yisōs kati binde kaḅada hañ binde sisandi ka Betani : wunde ñatañ talo-ngo ta kanama ta, wunde tulue binde taduba.

51 Wun nioi, na wunde tulue binde taduba, wunde pei binde, wunde ñatino kabigidi kariana.

52 Binde ni niñ kubato, binde ciñki-ligi ka Yerusalem ka maloho lima mamandi.

53 Binde nioi ka bañka ba ka Kanu cimo o cime, binde tuñkunu Kanu.

